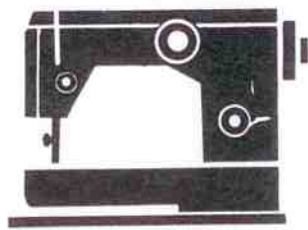

Handleiding

voor Husqvarna naaimachines

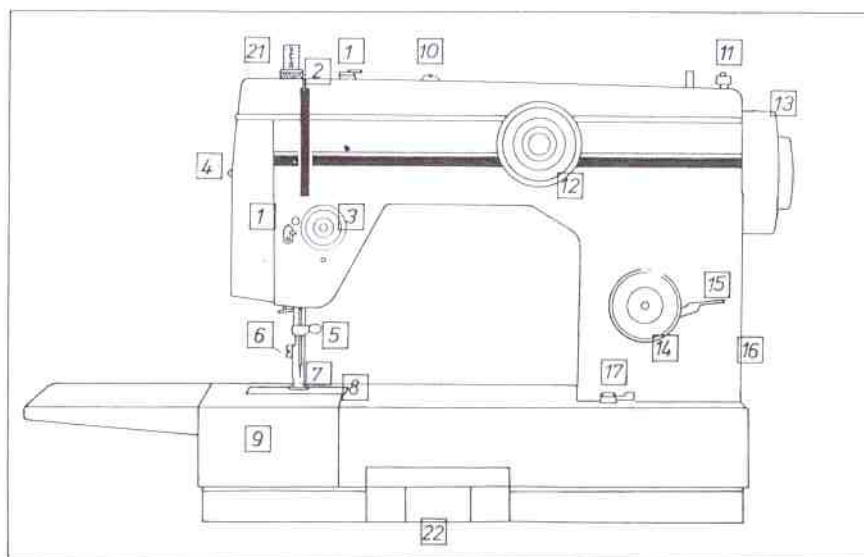
model

2781

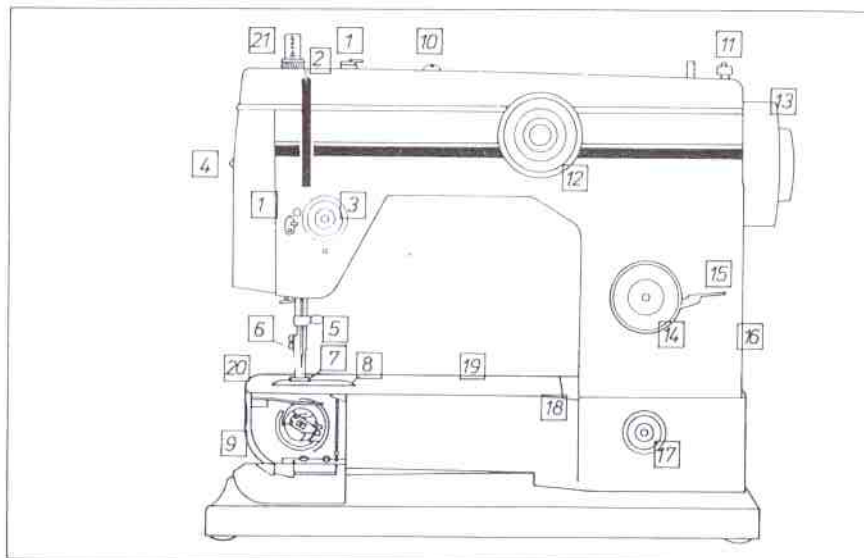
vrije arm

Husqvarna

Vlakke-naaimachines

Vrije-arm naaimachines

- 1 draadgeleiders
- 2 draadaantrek-hefboom
- 3 bovenspanning
- 4 licht-schakelaar
- 5 naaldklem-schroef
(bij inzetten van de naald
vlakke kant kol'f naar achteren)
- 6 bevestigings-schroef voor de
naaivoet-houder
- 7 naaivoet
- 8 steekplaat en transporteur
- 9 grijperklep, erachter de klemvrije
roterende grijper
- 10 voorspanning voor het opspoelen
- 11 spoelwinder met afslag
- 12 programma-keuzeknop voor de
verschillende naaiprogramma's
- 13 handwiel met frictie schroef voor het
uitschakelen van de machine bij het
opspoelen
- 14 steeklengte knop tevens knop voor
het inschakelen van de drie maal
genaaide versterkte naden
- 15 achteruit-hefboom voor afhechten
(bij het in- en uitschakelen van de
stretch-naden deze hefboom omlaag
drukken)
- 16 rechts de stekker van het
gecombineerde snoer
- 17 hefboom voor het verzinken van de
transporteur
- 18 steunpunt voor de aanschuiftafel
- 19 steekplaat
- 20 bevestigingsschroef
voor de steekplaat
- 22 schuiflade voor de apparaten

Voor U en Uw nieuwe naaimachine

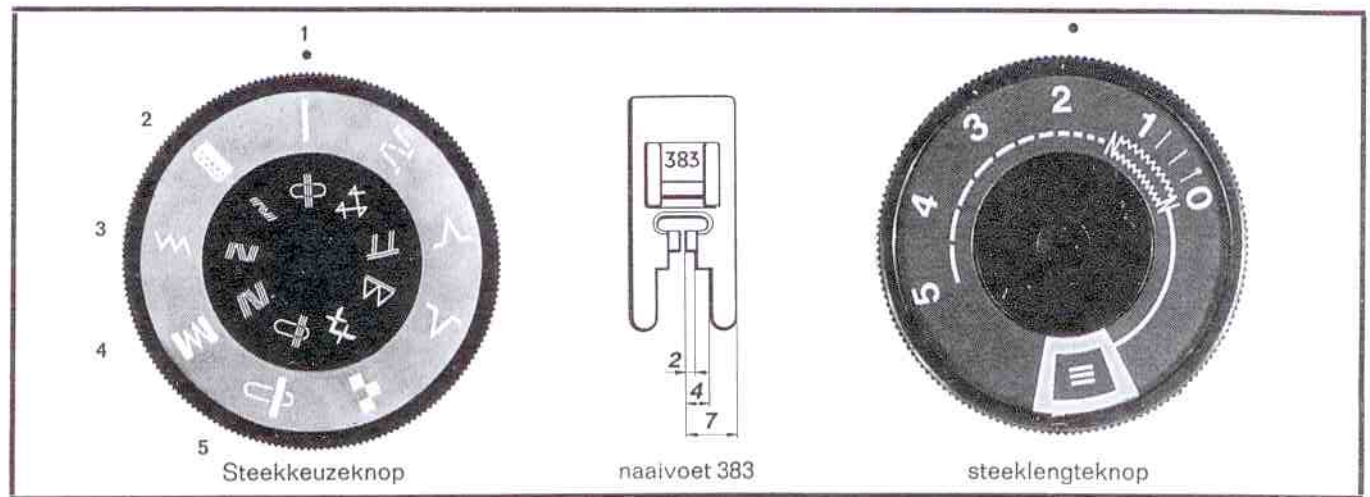
hebben wij deze gebruiks-aanwijzing samengesteld. Om alle mogelijkheden van de naaimachine nuttig te kunnen gebruiken, raden wij U aan deze gebruiks-aanwijzing nauwkeurig te lezen.

Een juist gebruik en een goed onderhoud van de naaimachine zijn een belangrijke voorwaarde voor uitstekende resultaten.

Bij het verwisselen van de naald, de gloeilampje, de naaivoet, het spoeltje en de steekplaat, bij het zonder toezicht laten van de machine en bij onderhoudswerkzaamheden moet de motor worden uitgeschakeld. De stekker uit het stopcontact nemen.

Gebruik uitsluitend gloeilampen met een vermogen van max. 10 Watt.

Wij wensen U veel geluk en succes met Uw nieuwe naaimachine.

Rechte steek, zig-zag steek

Op de steekkeuzeknop staan in twee ringen de steken overzichtelijk aangegeven.

Op de buitenste ring zijn de normale nuttige steken afgebeeld. Wilt U met een van deze steken naaien, dan draait U het buitenste deel van de steekkeuzeknop met het symbool van de gewenste steek naar boven.

Daarna stelt U de steeklengte in.

Met dit programme van rechte- en zig-zagsteken kunt de volgende werkzaamheden verrichten.

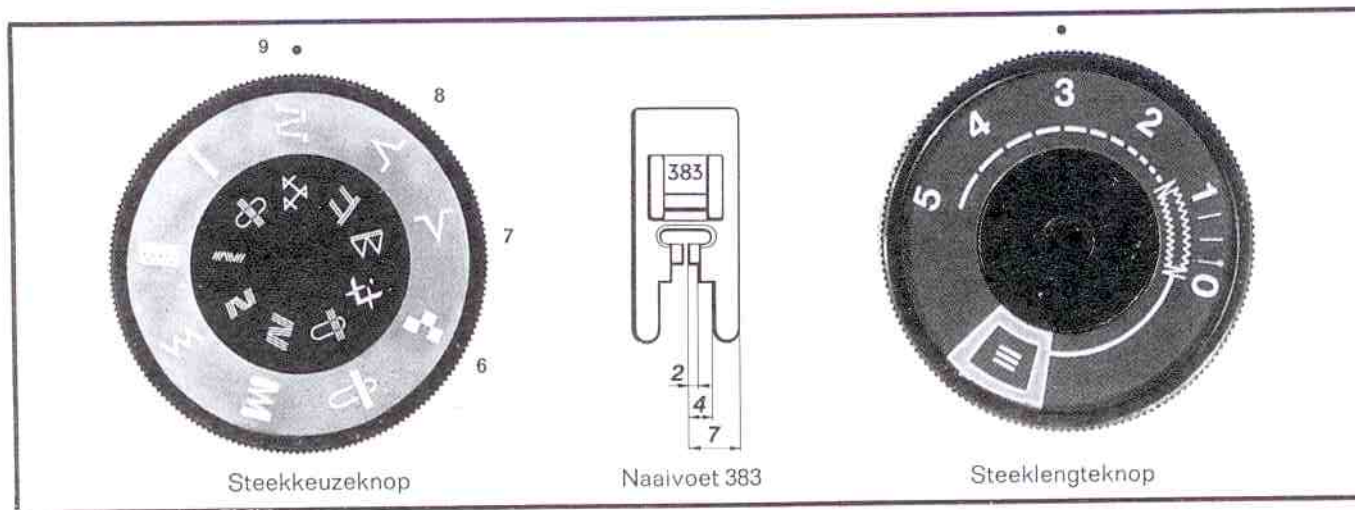
Prog. 1: Rechte steek met de naald in middenstand, voor al het gewone naaiwerk, zoals: zomen, kapnaad, ritssluiting innaaien, evenwijdige naden, rimpelen, biezen, borduren en stoppen (zonder borduurring, met universeel stopvoet).

Prog. 2: Smalle zig-zagsteek, voor afwerken, applicaties, monogrammen, cordons van knoopsgaten, vetergaatjes, enz.

Prog. 3: Middelste zig-zagsteek, voor het zomen van dunne stoffen, rolzomen en stukken inzetten.

Prog. 4: Brede zig-zagsteek, voor het zomen van rekbaar stoffen (tricot), afwerken van geknipte kanten, soepele monogrammen, schulpzoom, borduren, trenzen van knoopsgaten, aannaaien van knopen, haken en ogen en voor grote vetergaten.

Prog. 5: Rechte steek met de naald in de linkerstand, voor knoopsgaten, vetergaten, enz.

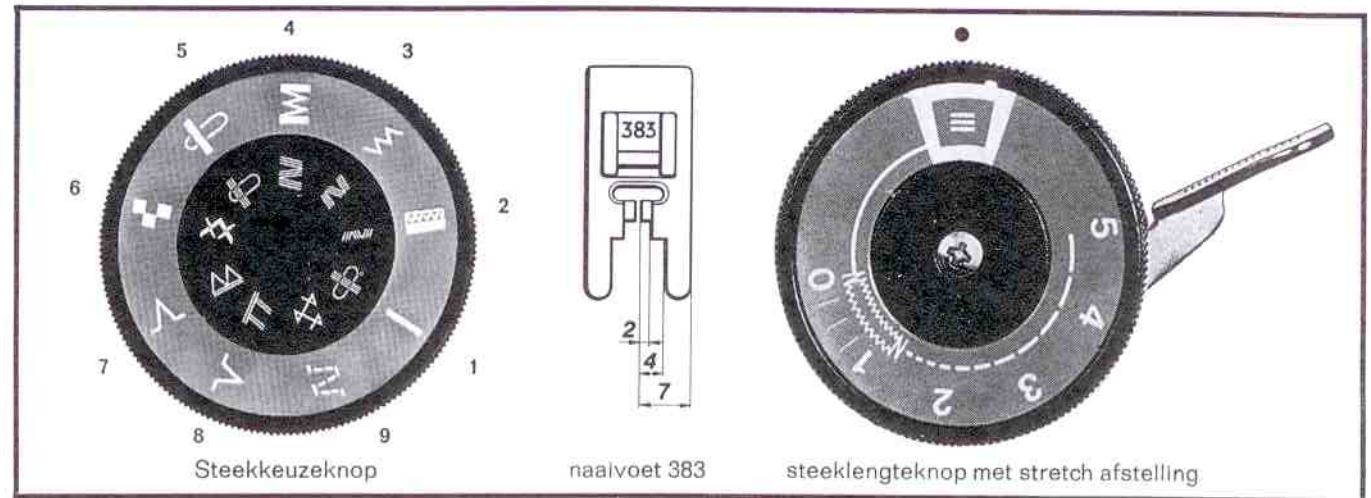
Met de nuttige steken kunt U de volgende werkzaamheden verrichten:

Prog. 6: schaakbord-patroon, voor borduren

Prog. 7: blindzoom met uitslag naar rechts.

Prog. 8: blindzoom met de gebruikelijke uitslag naar links, voor onzichtbare zomen in rokken en jassen, schulpzoom met tegelijk aangenaaid kant, voor het samennaaien en afwerken van twee lagen stof in één bewerking.

Prog. 9: genaaide zig-zagsteek, voor het afwerken en naaien van de kanten van geweven en gebreide stoffen, voor het inzetten van stukken, voor het opnaaien van elastiek.

Het naaien van rekbare, versterkte naden

Het rekbare-naad programma is onder gebracht op de binnenste ring van de steekkeuzeknop.

Wilt U een rekbare naad naaien, dan draait U, evenals bij de normale steken, het symbool van de gewenste steek naar boven. Bovendien draait U de steekkeuzeknop op het stretchsymbool, door over het 0-punt heen te draaien tot de met gemerkte plaats boven het instelpunt staat.

Even voorbij het 0-punt bemerkt men een tegenstand die men moet overwinnen door de knop krachtiger om te draaien of door de achteruit-hefboom omlaag te drukken. Zodra de achteruithefboom losgelaten wordt en terug springt, is de rekbare steek automatisch ingeschakeld.

Wilt U weer met een normale steek naaien (symbolen op de buitenste zone van de steekkeuzeknop), dan drukt U de achteruithefboom naar beneden en draait tegelijk de steeklengteknoop naar de cijferschaal.

De rekbare, versterkte steken en hun gebruik:

Prog. 1: Rekbare rechte steek — versterkte naad: naald in middenstand. De nuttige naad voor rekbare stoffen, bijzonder geschikt voor elastische zitnaden in broeken, armsgaten, matras-overtrekken, enz. Te gebruiken als doorstiknaad.

Prog. 2-4: Drie maal genaaide versterkte zig-zagsteek, de naad voor alle elastische stoffen. De steekbreedte moet U zelf kiezen.

Prog. 5: Rekbare rechte steek — versterkte naad, naald in linkerstand.

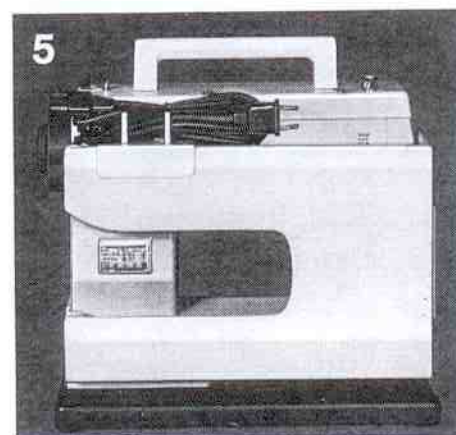
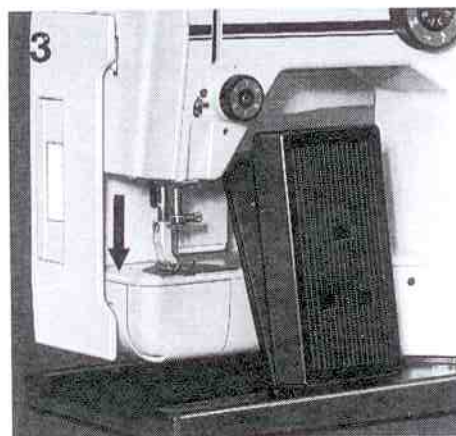
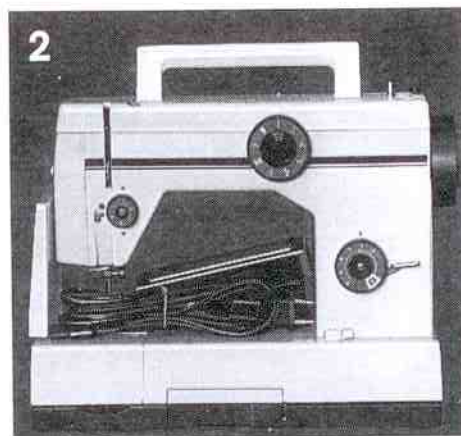
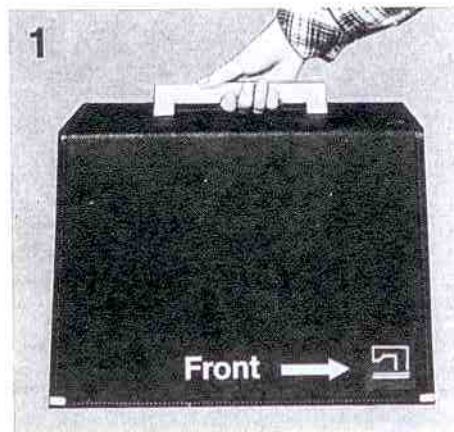
Prog. 6: Elastische siernaad.

Prog. 7: Afwerknaad, voorkomt uitrafelen. Naaien en afwerken tegelijk. Als siersteek te gebruiken.

Prog. 8: Afwerknaad. naaien en afwerken tegelijk.

Prog. 9: Dubbele overlock. Om kanten tegen elkaar te naaien. Zomen van tricot. Mooie siersteek.

In- en uitpakken van de machine en de aanschuiftafel
bij de modellen met handvat en draagkap.

Vrije-arm naaimachines

maken het mogelijk moeiteloos mouwen, broekspijpen en andere buisvormige werkstukken te naaien en af te werken.

De vrije-arm is zeer praktisch voor het aannaaien van kragen en manchetten en bij het naaien van kinderkleding. Met de vrije-arm kunt U gemakkelijk kousen en sokken op de machine stoppen.

Met de aanschuiftafel van de vrije-arm

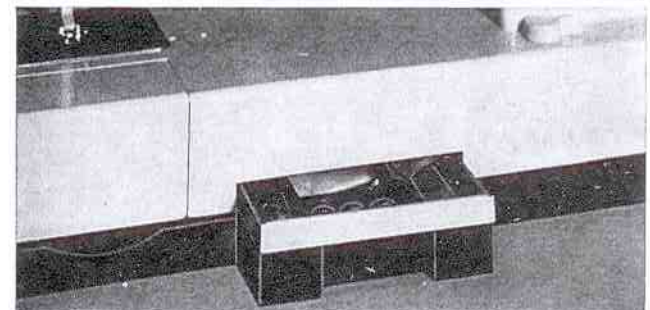
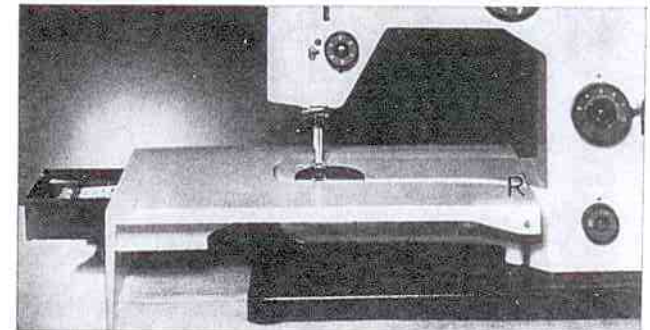
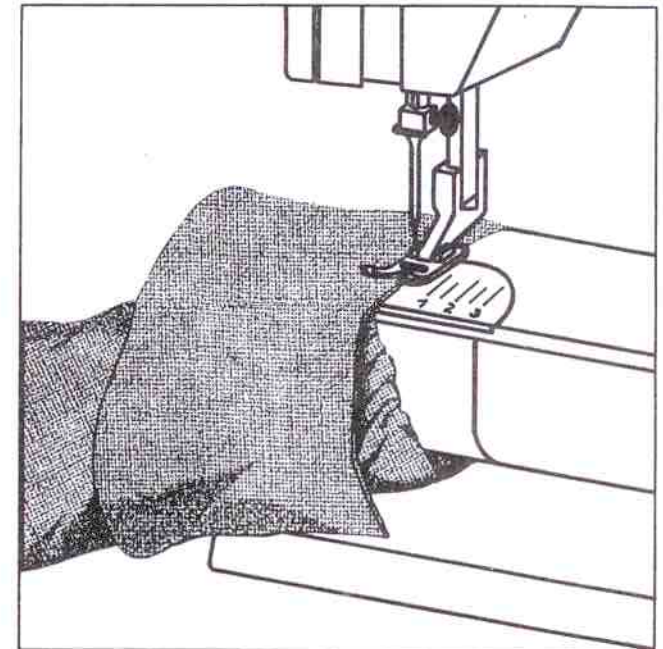
modellen vergroot u het werkvlak in een handomdraai.

Aan de achterkant van de vrije-arm bevindt zich een steunpunt voor de aanzettafel, aan de voorkant moet de grendel in het daarvoor bestemde gat vallen.

Daarbij draait de bladsteun automatisch naar beneden.

Voor het verwijderen van de aanschuiftafel wordt de bladsteun teruggetrokken en de tafel naar links weggenomen.

Onder de aanschuiftafel bevindt zich links een uitschuifbare lade, waarin de apparaten overzichtelijk zijn opgeborgen.

Vlakke-naaimachines

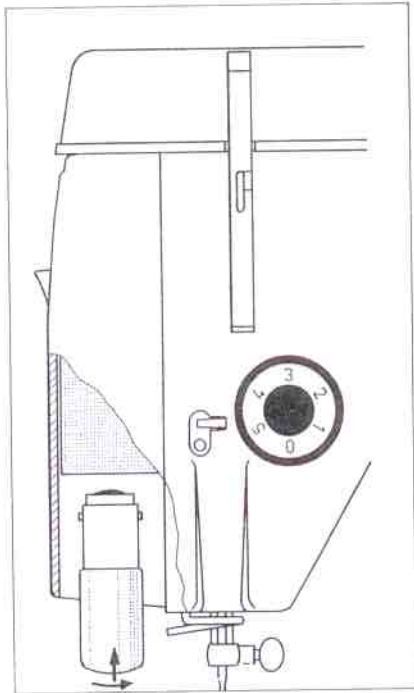
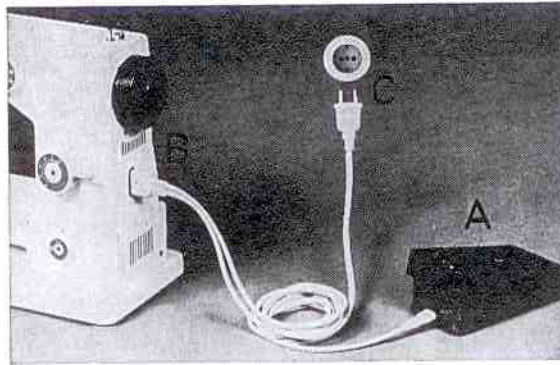
hebben in het midden van het voetstuk een praktische schuiflade voor de apparaten. ►

Aansluiten op het stopcontact

Controleer of de op het type-plaatje vermelde spanning overeenstemt met de netspanning.

Het voetpedaal A wordt met stekker B op de machine aangesloten en deze met stekker C op het stopcontact.

Door de pedaal meer of minder in te drukken, regelt U met het voetpedaal de naai-snelheid van zeer langzaam tot zeer snel. U spaart motor en voetweerstand indien U bij elke naaipauze de voet geheel van de voetpedaal neemt.

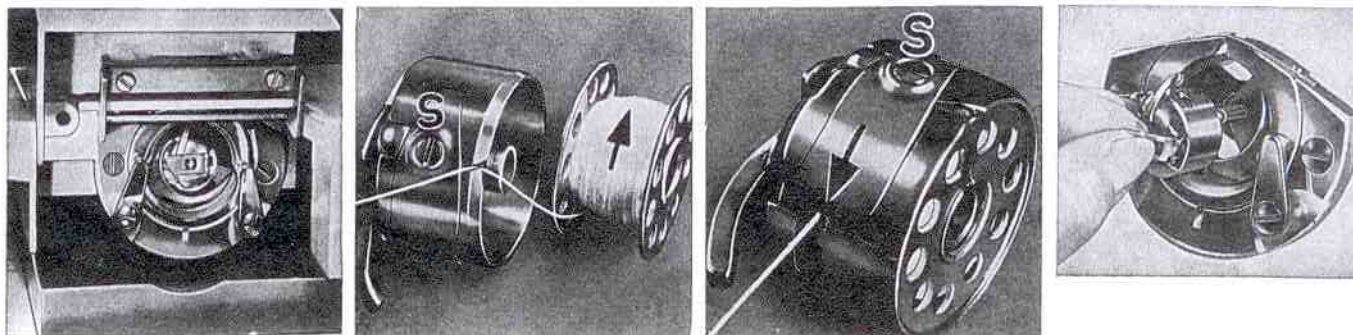
Verwisselen van het gloeilampje

Eerst de stekker uit het stopcontact nemen.

Het naailicht is in de bovenarm geplaatst, (zie afb.). Druk het gloeilampje naar boven, draai een kwart slag in de richting van de pijl en neem het lampje uit de fitting.

Voor het inzetten van het gloeilampje wordt deze in de fitting geplaatst, naar boven gedrukt en een kwart slag in de richting van de pijl gedraaid.

Gebruik uitsluitend gloeilampjes met een vermogen van max. 10 Watt.

Uitnemen en inzetten van de spoelhuls • Inrijgen van de onderdraad

Bij de vlakke naaimachines met C. B. grijper:

Om te naaien heeft men een boven- en een onderdraad nodig. De onderdraad loopt op een spoeltje in de spoelhuls.

Om de spoelhuls te kunnen uitnemen moeten de vlakke machines achterover worden gelegd.

Bij de vlakke machines wordt de klep in het voetstuk opgeklapt.

Het handwiel naar U toe draaien tot de naald in de hoogste stand staat. Het klepje op de spoelhuls tussen duim en wijsvinger van de linker hand beetpakken en uitnemen.

Nu volgt het opspoelen.

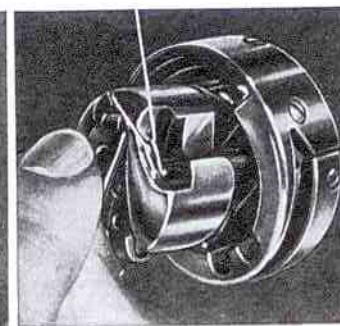
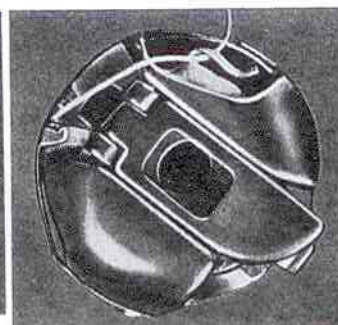
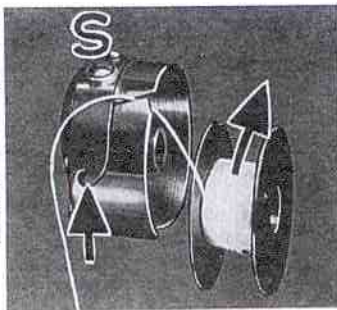
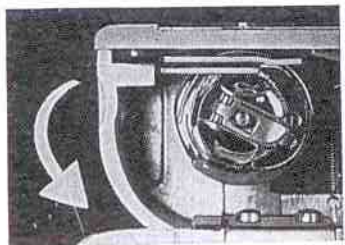
Vervolgens het volle spoelklosje zodanig in de spoelhuls leggen dat het garen in de richting van de pijl afloopt.

De draad in de inkeping en onder de spanningsveer trekken tot deze in de opening (zie pijl) terecht komt.

De draad ca. 10 c.m. uit de spoelhuls laten steken.

Nu het klepje op de spoelhuls openen en de spoelhuls op de grijperstift drukken.

Opletten dat het uitsteeksel op de spoelhuls boven in de uitsparing ligt. Laat nu het klepje los, en de spoelhuls zit vast.

Uitnemen en inzetten van de spoelhuls Inrijgen van de onderdraad

bij de vrije-arm naaimachines:

Om te naaien heeft men een boven- en een onderdraad nodig. De onderdraad loopt op een spoeltje in de spoelhuls. De aanschuiftafel verwijderen en de klep van de vrije-arm openen om de spoelhuls te kunnen uitnemen. Het handwiel naar U toe draaien tot de naald in de hoogste stand staat. Het klepje op de spoelhuls tussen duim en wijsvinger van de linkerhand vastpakken en uitnemen. Opspoelen.

Opspoelen van de onderdraad

De frictieschijf van het handwiel naar U toe los draaien. De draad van de garenklos om de voorspanning leiden en enkele slagen wikkelen om het spoelklosje dat op de garenwinder-as is gedrukt. De inkeping in het spoelklosje moet over het stiftje op de garenwinder-as passen. Het spoeltje naar rechts (+) drukken en de machine laten lopen. Als het spoelklosje vol is, schakelt de garenwinder vanzelf uit. Het spoelklosje van de garenwinder nemen en op de eerder beschreven wijze in de machine zetten. De frictieschijf aan het handwiel vastdraaien. (naar +)

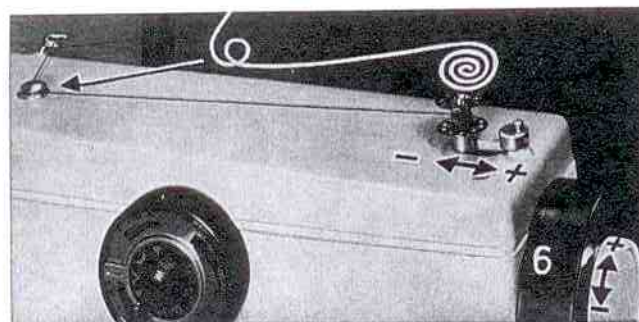
ca. 1mm

Het volle spoelklosje zodanig in de spoelhuls leggen dat het garen in de richting van de pijl afloopt.

De draad in de inkeping en onder de spanningsveer trekken tot deze in de opening (zie pijl) trecht komt. Daarna de draad onder het haakje op de spoelhuls (zie afb.) doortrekken en ca. 10 c.m. laten uitsteken.

Nu het klepje op de spoelhuls openen en de spoelhuls op de grijperstift drukken. Laat nu het klepje los en de spoelhuls zit vast. Bij de modellen met roterende grijper wordt de rechte steek mooier als de draad niet onder het haakje wordt getrokken.

Transport van de stof

Normaal wordt er met ingeschakelde transporteur genaaid, uitgezonderd bij naaiwerk waarbij de stof niet door de machine wordt getransporteerd b. v. bij stoppen en borduren.

Dan is de transporteur verzonken.

Op nevenstaande afbeelding betekent:

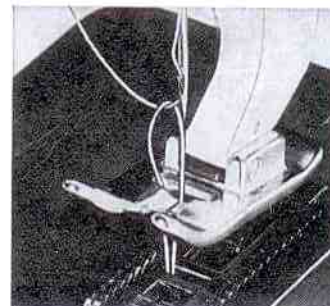
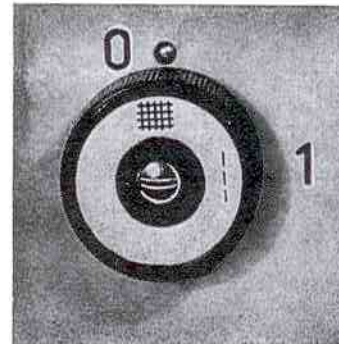
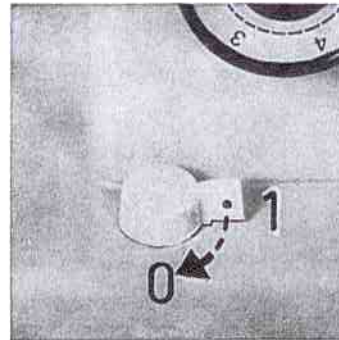
transporteur stand

1 = ingeschakeld

0 = uitgeschakeld

transporteur-verzink hefboom bij vlakke-machines. (zie boven)

transporteur-verzink hefboom bij vrije-arm machines ▶

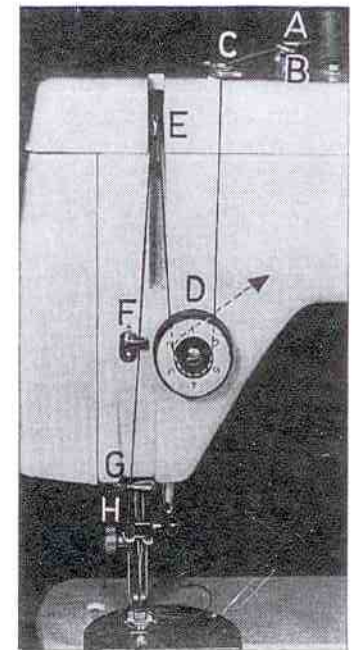
Onderdraad ophalen:

De bovendraad losjes met de linker hand vasthouden en met de rechter hand het handwiel naar U toe draaien tot de draadaantrek-hefboom weer in de hoogste stand staat.

De nu gevormde lus omhoog trekken en beide draden onder de naaivoet naar achteren leggen.

Bovendraad inrijgen:

De draad van de garenklos A door de beide draadgeleiders B en C leiden. Daarna tussen de spannings-schijven van de bovenspanning in de richting van de pijl omhoog trekken. Daarbij moet de draad tussen de geleiders B en C worden vast gehouden, zodat de draad op de juiste wijze tegen de draad-aantrekveer komt te liggen. Vervolgens wordt de draad door een van de ogen in de draad-aantrek-hefboom E geregen en dan omlaag door de geleiders F, G en H en van voren naar achteren door het naaldoog.

Wilt U met twee draden naaien, dan doet U een tweeling-naald in de machine en voert de draden apart tussen de dubbele spannings-schijven D. In de draadaantrek-hefboom is er voor elke draad een oog. Door de overige geleiders laat U de draden gezamenlijk lopen. Erop letten dat de beide draden niet verwarren. Machine op rechte steek instellen.

Naald en garen:

moeten altijd aan de stof aangepast zijn. Om goede steken te krijgen moet U naalden systeem 705/130 gebruiken. Onder en bovendraad in de regel even dik, onderdraad event. iets dunner maar nooit dikker dan de bovendraad.

Als vuistregel geldt:

dunne stoffen: naalddikte 70—80
gemid. stoffen: naalddikte 80—90
dikke stoffen: naalddikte 100—110

Naaldpunten:

voor rekbaar stoffen, tricot, helanca, voor reparatie R-punt
voor normaal naaiwerk R-punt voor nieuw R-k-punt
voor nauwkeurig werk, b. v. siernaden, borduren van letters
en figuren, voor luchtkoord: R-spi-punt.

Bij het gebruik van synthetische garens moeten de boven- en de onderspanning losser gesteld worden waardoor de naden rekbaarder worden.

Rekbaar naden worden met een smalle zig-zag steek genaaid.

soort stof	soort garen dikte	naald-punt dikte
keper, neteldoek, dril, linnen, bedrijfskleding batist voor alle soorten blouses, enz.	katoen 40 garen gelijk aan dat van het weefsel zijde 100, katoen 80 katoen 60—80 zijde 100 synthetische garens 100—120 naar gelang soort en dikte van de stof katoen 40 zijde 80 synthetisch 60 katoen 40 katoen 40—60 zijde 80—100 katoen 60 synthetisch garen 70—120 naar gelang dikte van de stof zijde 100 katoen 60—80 katoen 40—60 zijde 110 katoen 40—60 synthetisch garen 60—70 zijde 40—60 zijde 110 katoen 40—60 zijde 100 katoen 60 katoen 60—80 synthetisch 120 katoen 60 knoopsgetenzijde 40/3	R 90—100 voor normaal werk; R 70—80 voor borduurwerk; R-spi- 70—80 R 70—80 R 90—100 R-k- 90 R 90 R 80—100 R 80—100 R 80—90 voor satijn en taft 70—80 R 80—100 R 80—110 R 80—100 R 90—100 R 80 voor zijde fluweel R-spi- 80 R 80 R 70—80 R 80—90 R 100—110
stof voor overhemden en blouses (ook reparatie) Badstof, pluche voor badjassen e. d. rekbaar tricot stevig tricot Wollen jersey synthetisch jersey (spanning losser) brokaat, satijn, taft, ottoman, georgette, creppe, chiffon katoen en celwol wollen stoffen Lastex, helanca (spanning losser) kostuum en mantelstof manchester, ribfluweel		
Gordijnen (katoen, synthetisch) Acella, skai, wasdoek siernaden		

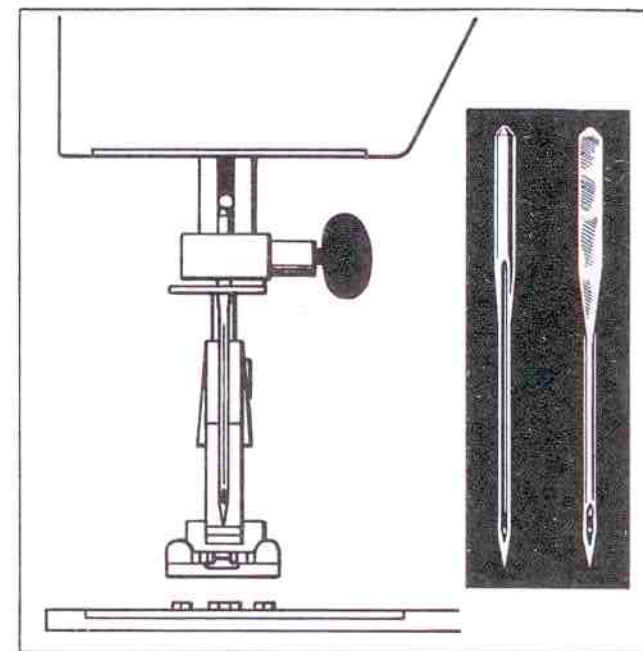
Naald inzetten

Om de naald te verwisselen moet de naaldklemschroef worden losgedraaid.

Bij het inzetten van de nieuwe naald erop letten dat de vlakke zijde van de kolf naar achteren komt te staan en dat de naald zover mogelijk naar boven geschoven wordt, tot hij stuit.

Daarna de naaldklemschroef vastdraaien.

Gebruik uitsluitend naalden systeem 130/705 H.

Instellen van de steeklengte

geschiedt met de steeklengteknop.

1. betekent kortste steeklengte

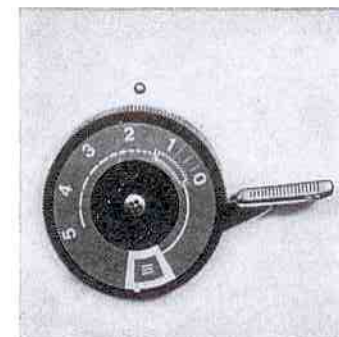
5. betekent grootste steeklengte

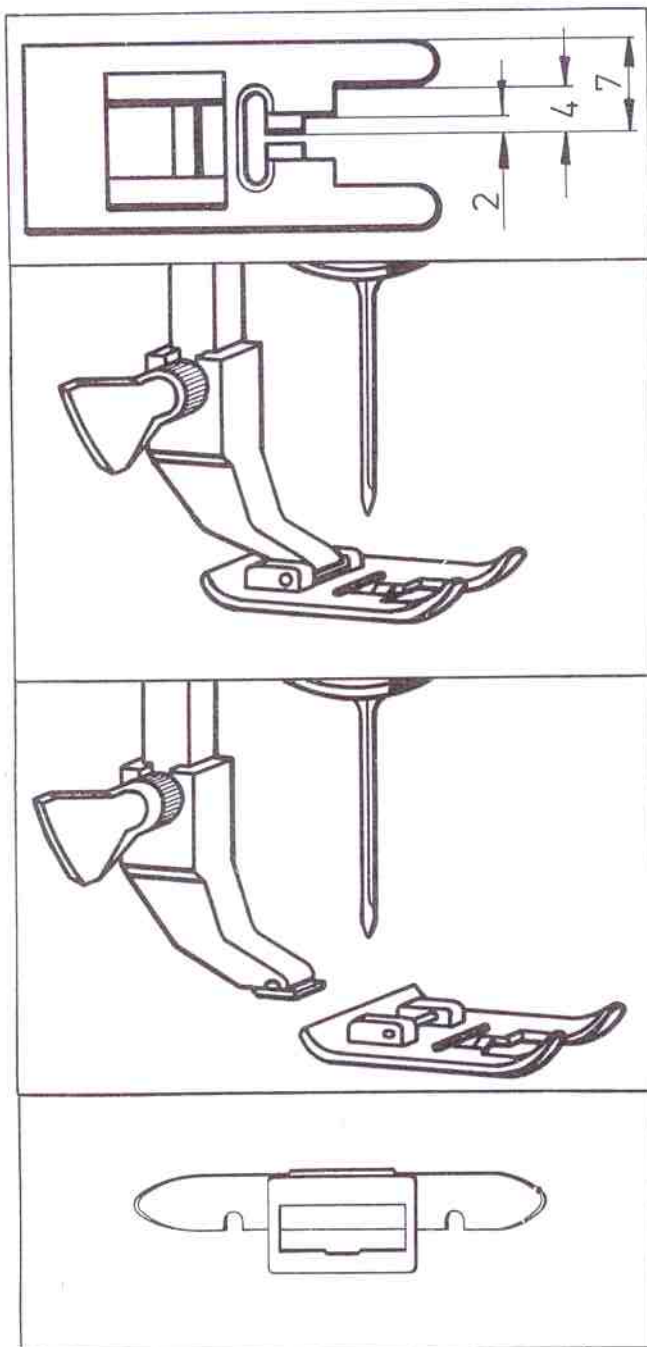
De steeklengte voor het knoopsgat is apart aangegeven tussen 0—1.

Wilt U het einde van het stiksel afhechten, dan drukt U op de achteruit-hefboom en de machine naait met dezelfde steeklengte achteruit. Laat U de hefboom los, dan naait de machine meteen met dezelfde steeklengte vooruit.

Bij de machines met terug-transport wordt het stretch-automaat ook met de steeklengteknop ingeschakeld.

(hierover meer op blz. 4)

Normale zig-zag voet

Op de machine is gemonteerd de naaivoet (383) die gebruikt wordt voor rechte naden, zig-zag naden en andere nuttige naden. De voet heeft verschillende "treden", die als geleider kunnen worden gebruikt. Moet de zoom ongeveer 7 m.m. breed zijn, dan laat U de buitenkant van de zoom langs de buitenkant van de voet lopen, bruikbaar voor een rechte naad. De volgende trede geeft een 4 m.m. brede zoom, de binnenste trede een 2 m.m. brede zoom.

Verwisselen van de klik-klaar voeten

De naaivoeten die bij de machine worden geleverd zijn losse zooltjes die onder een veer aan de naaivoet-houder worden gestoken. Om de naaivoet te verwisselen dient U de naald eerst in zijn hoogste stand te brengen. (handwiel naar U toe draaien) Trek de naaivoet-zool schuin naar onderen naar U toe. Breng de nieuwe naaivoet-zool tegen de voorkant van de houder zoals de foto toont. Onder de houder zit een veer, steek de zool er zo op, dat de dwarsstift van de zool in de ruimte tussen houder en veer komt. Druk dan zachtjes naar onderen en naar achteren, en de zool zit goed.

Naaivoet voor innaaien van ritssluitingen

De ritssluitingvoet 989 wordt op dezelfde wijze op de houder gestoken als de gewone naaivoeten.

Door de constructie van de voet is het mogelijk, door opsteken hetzij rechts, hetzij links van de naald, beide kanten van de ritssluiting aan te naaien zonder het werkstuk te draaien. Zie bladzijde 21.

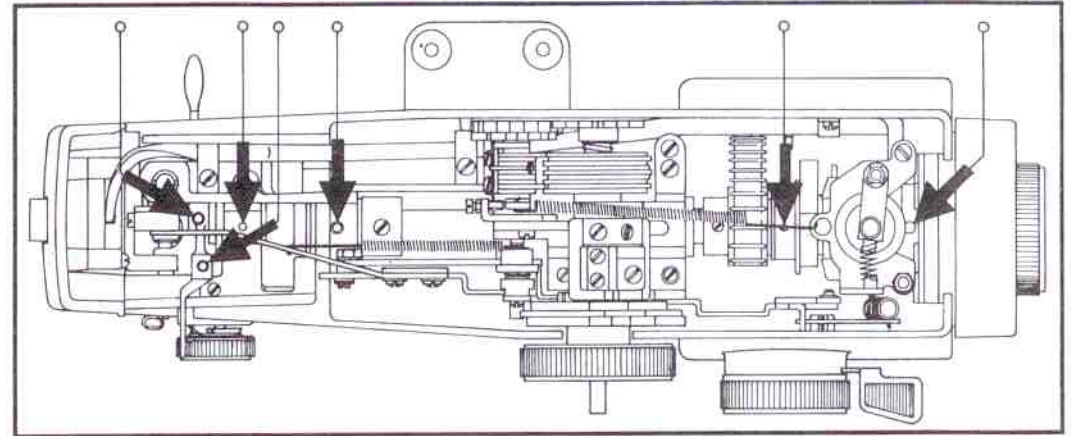
Verwisselen van speciale naaivoeten

Enkele naaivoeten kunnen niet met een losse zool worden gemaakt maar moeten compleet met de houder worden verwisseld. Let op dat de naald in de hoogste stand staat.

Draai de ronde klemschroef links los en neem de naaivoet af. Zie ook speciale hulpapparaten bladzijde 37.

Smering en onderhoud:

Op de met een pijl aangegeven plaatsen van tijd tot tijd twee of drie druppels naaimachine olie druppelen. Alleen deze olie gebruiken, overige soorten kunnen storingen veroorzaken.

Schoonmaken van de grijper

Bij de vlakke machines:

Het handwiel draaien tot de naald boven in staat. De spoelhuls d. m. v. het klepje met duim en wijsvinger uitnemen. Dan de grendels e wegdraaien, deksel (b) afnemen en de grijper (a) voorzichtig uitnemen.

De grijperbaan d met een zacht doekje schoonmaken en twee druppels olie in de grijperbaan doen.

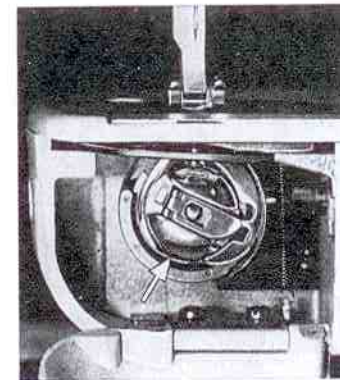
Het in elkaar zetten gebeurt uiteraard in omgekeerde volgorde, ook weer voorzichtig.

Roterende grijper van de vrije-arm machines:

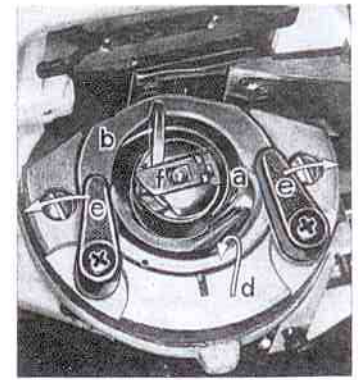
Spoelhuls uitnemen, wat schone petroleum in de grijper druppelen en deze met een zacht lapje uitwrijven.

In de grijperbaan van tijd tot tijd twee druppels naaimachine olie druppelen.

Bij dagelijks gebruik van de machine, maandelijks olieën.

vrije-arm machines

vlakke machines

Storingen

In de meeste gevallen is een slecht naai-resultaat aan de een of andere beschadiging van de naald te wijten. Bekijk daarom eerst de naald alvorens verdere maatregelen te nemen.

Steken overslaan:

verkeerde naald: naald systeem 705/130 gebruiken.
naald verkeerd ingezet: vlakke zijde van de kolf naar achteren gleuf naar voren.

naald is stomp of krom: nieuwe naald inzetten.
dikte van de naald is niet in overeenstemming met de dikte van het garen: zie tabel op blz. 11.

De draad breekt:

bovenspanning te strak: spanning opnieuw instellen.
draad is verkeerd ingeregen: inrijgen volgens afb. blz. 10.
draad is gekronkeld of zit vast geklemd: draad controleren.
het oog van de naald is scherp: nieuwe naald inzetten.

Machine loopt zwaar:

machine is droog: smeren.
olie is stijf geworden: de machine in een verwarmd vertrek plaatsen.
olie is ingedroogd: machine met petroleum doorsmeren en de machine korte tijd zeer snel laten lopen.
Garen, stof of iets anders in de grijper: grijper uitnemen en zowel grijper als grijperbaan met een zacht, pluïsvrij doekje zorgvuldig schoonmaken. (zie blz. 14)
Garenwinder loopt mee: uitschakelen.

Machine transporteert de stof niet:

transporteur is verzonken: weer inschakelen.
steeklengteknop staat op 0: op de gewenste lengte inschakelen.

stof of pluizen onder de steekplaat.

Bij vlakke en portable modellen:

naaivoet afnemen, steekplaat No 8 (blz.: 37) losschroeven en wegnemen.

Stof bij de transporteur verwijderen. Steekplaat en voetje weer bevestigen.

Bij vrije-arm modellen:

Naaivoet afnemen, bevestigingsschroef 20 losschroeven, bovenplaat arm opheffen en naar links afnemen.

Stof bij de transporteur verwijderen. Bovenplaat arm weer naar rechts aanschuiven, naar onderen drukken en vastschroeven.

Voetje weer bevestigen.

Het stiksel is onregelmatig:

De spanningen zijn fout afgesteld: opnieuw afstellen. (zie blz. 16)

verkeerd garen op de machine: de bovendraad moet gelijk of iets dikker dan de onderdraad zijn.

spoelhuls is fout ingeregen: volgens de beschrijving op blz. 8/9 inrijgen. Bij machines met roterende grijper 1 tot 2 druppels olie op de grijper doen. (zie blz. 14)

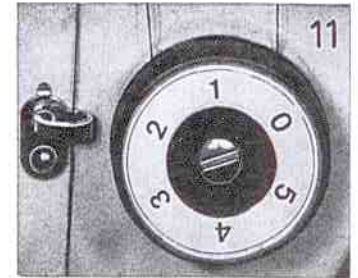
Het spoelklosje is te vol of onregelmatig opgespoeld: eventueel opnieuw opspoelen en opletten dat er regelmatig gespoeld wordt.

bij een brede zig-zag steek wordt de stof samen getrokken: de boven- en de onderspanning losser stellen. Zo nodig dun vloeipapier onder de stof leggen en mee naaien.

Voetpedaal wordt te heet: de weerstand wordt te lang belast, tijdens de pauzes bij het naaien de voet geheel van de pedaal nemen.

Enige algemene raadgevingen voor de beginner

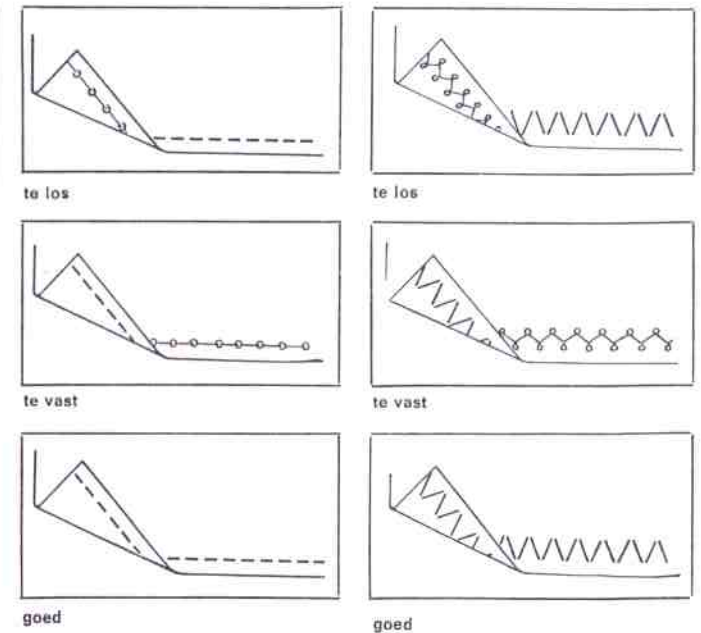
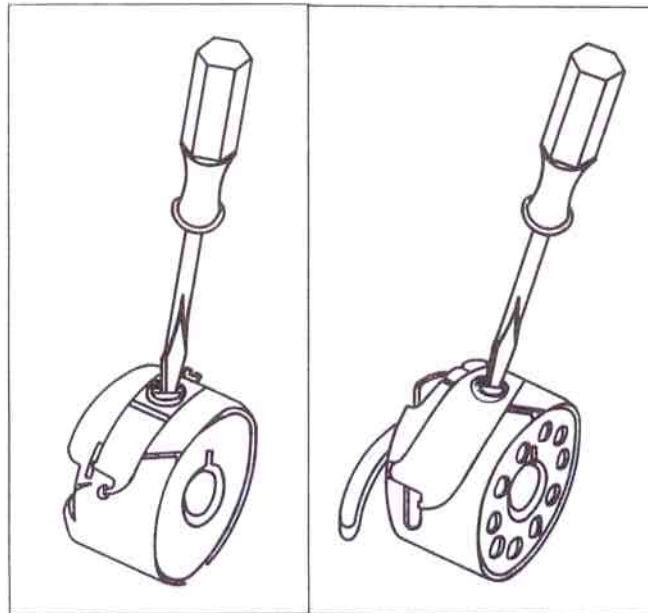
Een naaiproef moet altijd op een monster van de te verwerken stof worden genaaid. Neem de stof dubbel en naai in de zelfde richting als de naden zullen gaan lopen. Naai met verschillende draadspanningen en houdt de beste spanning aan. Begin met de spanning op 1 (losse spanning) en ga daarna verder met een strakkere spanning. Bekijk het stiksel, de onderdraad ligt bij spanning 1 strak en de bovendraad wordt naar de onderkant van de stof getrokken. Staat de spanningsknop op 5 dan verandert het beeld. Nu ligt de bovendraad strak en de onderdraad vormt lussen aan de bovenkant van de stof. Een goede spanning heeft men als de draden zich tussen de stoflagen verknopen.

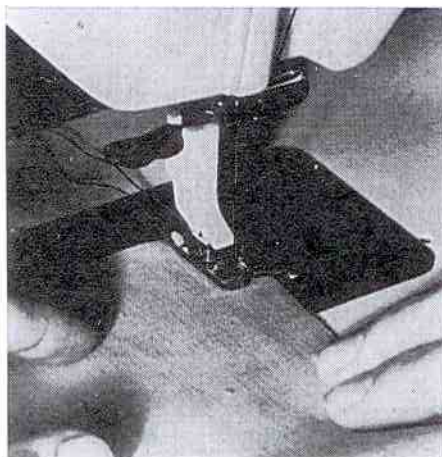

Onderdraad-spanning

Meestal is het bijstellen van de bovendraad-spanning voldoende. Slechts bij wijze van uitzondering zal het nodig zijn de onderdraad-spanning te verstellen.

Moet de onderspanning opnieuw worden afgesteld neem dan de kleine schroevendraaier uit de apparatendoos en verdraai de grootste schroef (zie afb.) hoogstens 0,1 slag. Naar links als de spanning te strak is, naar rechts als de spanning te los is.

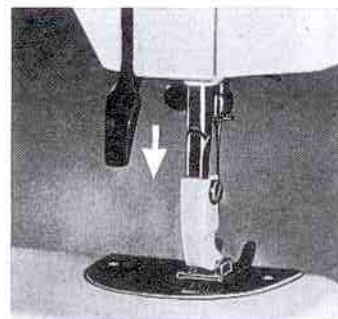

U begint een rechte naad, door de naald midden in de naadmarkering te steken en daarna de naaivoet naar beneden te doen. Bij zig-zag- en andere naden is het aan te bevelen eerst de naaivoet precies op de naadmarkering te plaatsen en dan pas de naald in de stof te steken. Vooral bij dunne en slappe stoffen moet de naad een paar m.m. van de stofkant beginnen, zodat de stof niet door de naald in de gleuf van de steekplaat wordt getrokken. Moet de naad precies aan de stofrand beginnen, dan kan men een paar steken achteruit naaien, de draden achter de naaivoet vast houden en weer vooruit naaien. De machine langzaam laten aanlopen en de snelheid geleidelijk opvoeren. Moet een kant van de stof of een naad langs de naaivoet lopen, let dan hierop en kijk niet naar de naald. **Het beste kan men werken** zoals op de foto is afgebeeld. De linkerhand rust op het werk en helpt bij het schuiven van de stof, de rechterhand houdt de kant van het naaiwerk vast en stuurt deze.

Niet aan de stof trekken, maar de machine zelf de stof laten transporteren. Alleen de stof onder de naaivoet schuiven. Slechts bij zeer dikke stoffen mag men mee helpen door de naaivoet een weinig te lichten en de stof voorzichtig vooruit te bewegen.

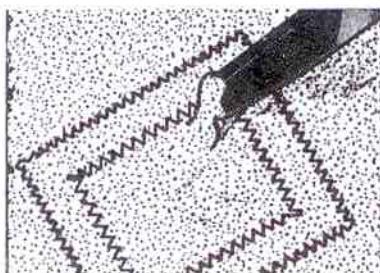
Bij het draaien in de hoeken moet de naald in de stof blijven steken, dit geldt ook als men de machine stopt om het werk recht te leggen.

Tijdens het naaien staat de persvoethefboom aan de achterzijde van de machine altijd omlaag. Dit is ook nodig bij het naaien zonder naaivoet stoppen en borduren), want met het omlaag laten van de persvoethefboom wordt tegelijkertijd de bovenspanning ingeschakeld.

De naad wordt afgehecht door de hefboom voor achteruit naaien naar beneden te drukken. Een zig-zagnaad wordt afgehecht door de stof af te remmen of door de transporteur te verzinken en een paar steken te naaien. Nuttige- en siernaden worden zo nodig afgehecht door de draden naar de onderzijde te trekken en met de hand te verknopen.

De naad beeindigen met de draadaantrek-hefboom in de hoogste stand. De draden worden naar achteren getrokken en af geknipt. Ong. 5 c.m. laten zitten, zodat de draad bij het begin van een volgende naad niet uit het naald-oog wordt getrokken.

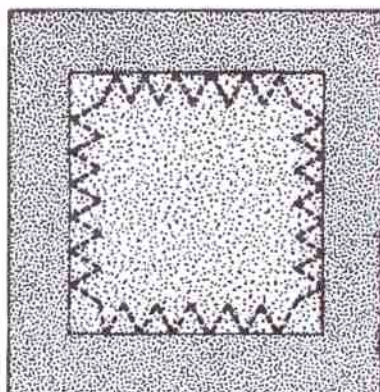
Stukken inzetten

In stevige stoffen:

Naaivoet 383, middelste zig-zagsteek, korte steeklengte.

Een wat groter uitgeknipt lapje wordt over het te herstellen gat gelegd en met de zig-zagsteek juist over de randen van het lapje vast genaaid. Bij het draaien van het werkstuk in de hoeken moet de naald aan de buitenkant van het lapje in de stof steken, zodat de hoeken goed worden vast genaaid.

Dan ongeveer 1 c.m. binnen de naad een tweede zig-zagnaad naaien en het beschadigde gedeelte van de stof uit knippen.

In rekbare stoffen:

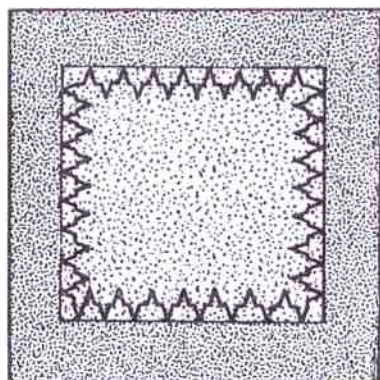
naaivoet 383

veersteek of genaaide zig-zagsteek.

steeklengte 1—2

Het groter geknipte lapje wordt op de te repareren plek gelegd en met een van de boven genoemde steken zodanig vast genaaid, dat de buitenste steek van de naad steeds over de rand van het lapje in de stof van het werkstuk steekt.

Na het omnaaien de beschadigde stof binnen het stiksel uitknippen.

Samen naaien

Delen van kleding of andere stukken worden in de eerste plaats met de rechte naad samen genaaid. Veel namelijk de rekbaar rechte naad en de elastische moderne stoffen verlangen echter andere naden, afwerksteek. Beide steken vindt U op Uw nieuwe naaimachine.

Hier volgen enkele raadgevingen om mooie naden te naaien:

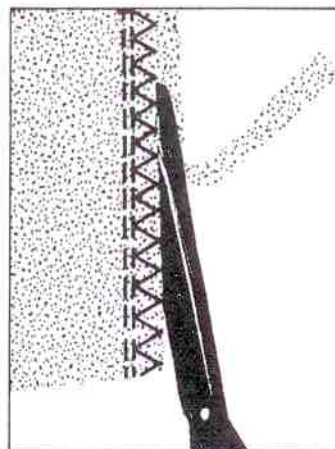
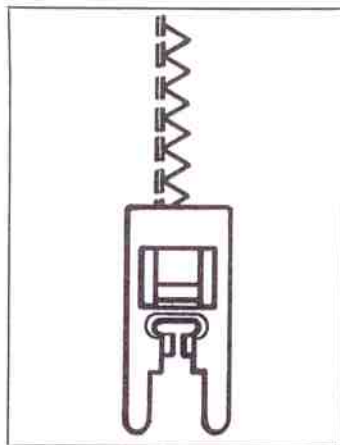
Met de normale rechte steek is de steeklengte 3, maar verschillende stoffen vereisen een afwijkende steeklengte. Dunne stoffen moeten met een kortere steek worden genaaid. Te korte steken veroorzaken een knobbelige naad, te grote steken een losse naad.

Met de rekbaar rechte steek = een drievoudig versterkte naad: gebruik zo mogelijk dun garen of synthetisch garen.

Naai de naad met de gewone rechte steek met steeklengte 4 en met garen in de kleur van de stof als rijgnaad. Hebt U het kledingstuk gepast, dan kunt U over deze naad met de rekbaar rechte steek naaien. Indien U ervoor zorgt precies over de eerste naad te naaien, hoeft deze niet te worden verwijderd.

Met de elastische afwerksteek naait en werkt men af in een bewerking. De omslag van de zoom mag niet breder als 5 m.m. zijn. U kunt de omslag van de zoom natuurlijk breder knippen en deze na het afwerken netjes bijknippen.

Gebreide stoffen

Deze worden onberispelijk met de moderne elastische steken genaaid. De elastische afwerksteek doet hierbij dienst als overlock naad zoals in de kleding-industrie.

Naai met dun garen, synthetisch garen of borduurgaren.

Gebruik de rolnaaivoet, een gewone naaivoet kan in de breisteken vast lopen.

Tricotnaad

Breng de naald in de hoogste stand.

De steekkeuze-knop op het symbool plaatsen.

De steeklengteknoop tussen 1 en 2 plaatsen.

Met de tricotnaad wordt in één bewerking gebreide stoffen en jersey genaaid en afgewerkt.

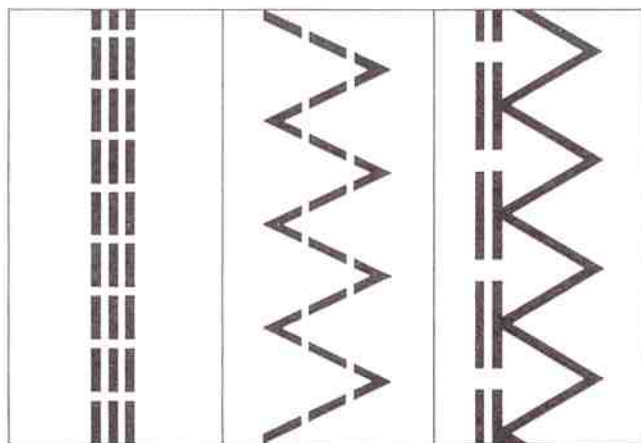
De tricotnaad wordt ook gebruikt voor het verstellen van ondergoed, tricot en gebreide stoffen.

Jersey en stretch-stoffen

Jersey

Jersey wordt uit verschillende kunstvezels en in verschillende kwaliteiten gemaakt. Er bestaat katoen-, wol- en kunststof jersey. Al deze stoffen hebben gemeen dat ze elastisch zijn en daarom elastische naden vereisen.

rekbare
rechte steek

elastische
afwerksteek

elastische
overlocknaad

Voor het naaien van jersey kledingstukken voldoen de rekbare rechte steek of de elastische afwerksteek het beste. De rekbare rechte steek gebruikt men voor naden die worden open gestreken, met de elastische afwerksteek naait en werkt men af in één bewerking, d.w.z. dat de omslagen van de zoom te samen worden afgewerkt.

Gebruik een dunne, onbeschadigde naald (Nr. 70—80)

Rekbare rechte steek

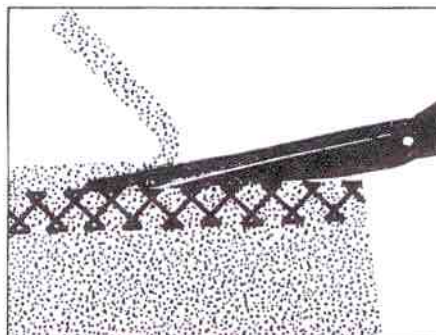

Gebruik dun garen, liefst borduurengaren of synthetisch garen. Indien de stof zeer rekbaar is, moet de bovenspanning wat losser worden gezet (4).

Naai alle stiknaden met de rekbare rechte steek, dan worden zij net zo elastisch als de stof.

De bovenspanning moet wat losser worden gezet. In jersey kan moeilijk een scherpe vouw worden gestreken.

Naai deze vouw in de stof met een tweeling-naald en de rekbare-rechte steek. Gebruik de biezenvoet en het geleide-plaatje maar geen inlegkoordje. Naai zo de vouwen in breken.

De brede elastische zoom voor gebreide- en moderne stoffen

Naaivoet 383, dubbele overlock, breedte 5.
Rijg de zoom zonder inslag op de gewenste breedte.
De naad wordt dan ca. 5 m.m. van de vouw genaaid,
zodat de brede zig-zagsteken over de vouw reiken.
De resterende stof wordt dicht tegen de naad af geknipt.

Elastische afwerksteek

Dun garen, borduurgaren of synthetisch garen gebruiken.
Een zoomomslag van 5 m.m. is voldoende.

De elastische afwerknaad is te gebruiken voor het aannaaien van kragen, manchetten, belegstukken, zakken en ceintuur-lusjes. Ook garneringen kunnen met de elastische afwerknaad worden opgenaaid.

Genaaide zig-zagsteek

Voor het afwerken van jersey. Alle jersey-stoffen behoeven echter niet te worden afgewerkt.
Onderzoek of de stof rafelt of vallende steken vertoont als aan de kant wordt getrokken.

Stretchstoffen

Stretchstoffen zijn geweven stoffen, die volgens verschillende procedés elastisch gemaakt zijn. Ze kunnen zowel in lengte- als in dwars richting rekbaar zijn en worden in principe hetzelfde als jersey genaaid.

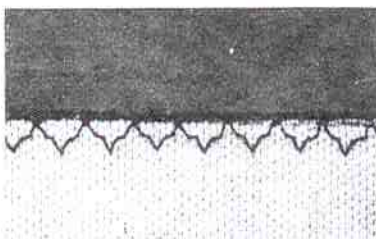
Afwerken met blindzoomsteek

Afwerken met zig-zag-steek

Samennaaien en afwerken met blindzoomsteek

Geknipte kanten afwerken

Hiervoor heeft Uw machine verschillende steken, waarvan de moderne nuttige steken bijzonder voldoen.

naaivoet 383, steeklengte 5. De afwerk-naad kunt U met de volgende steken naaien:

brede zig-zagsteek

blindsteek

veersteek (rekbaar)

De afgeknipte randen legt men onder de naaivoet, zodat de naald rechts precies langs de stof en links ongeveer 4 m.m. van de rand in de stof steekt.

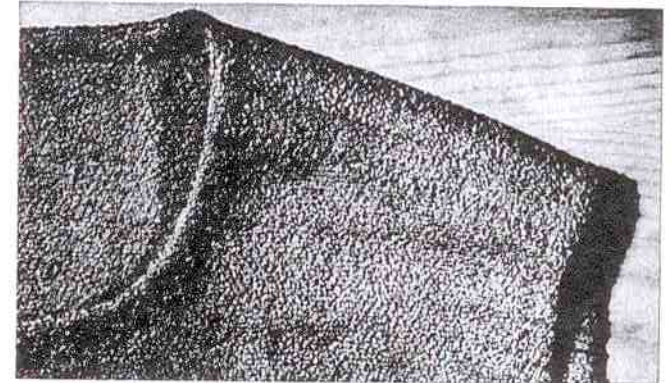
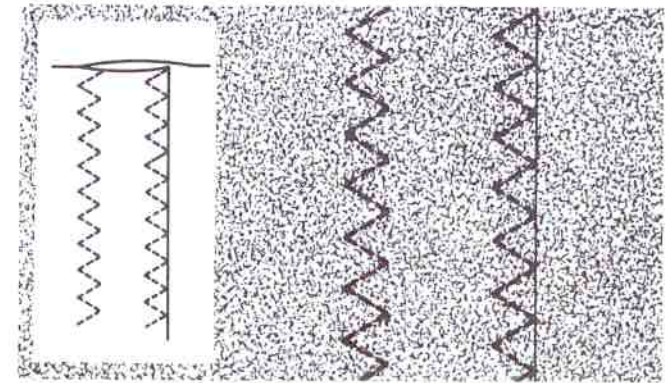
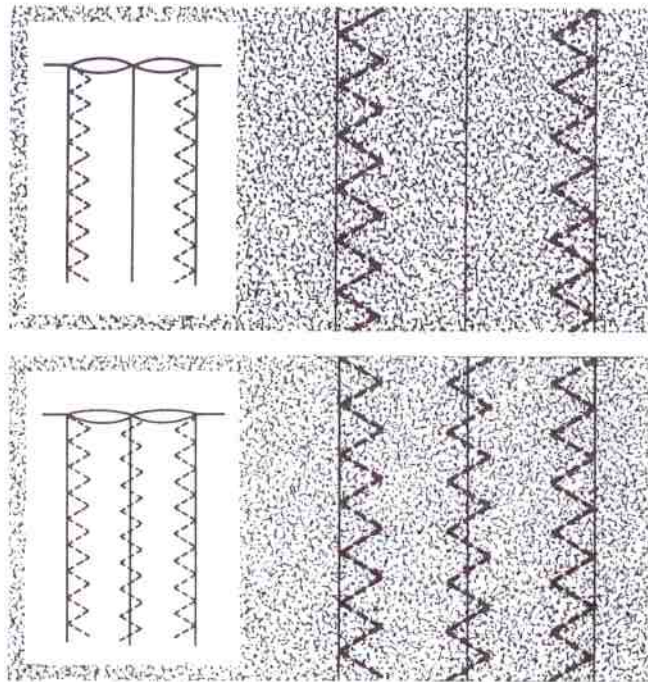
Met Uw naaimachine kan men **twee stukken stof samen naaien en tegelijk** afwerken. De **blindzoom** wordt ingesteld, steeklengte 1,5—2. De stukken stof op elkaar leggen met de stofkanten naar links onder de naaivoet. De naald moet in linker stand juist in de stof steken.

Met de **veersteek** kunnen rekbaar stoffen goed worden afgewerkt. Deze steek heeft bovendien het voordeel dat de stof, als normaal, links van de naald ligt.

Schulprand met tegelijk aangenaaid sierkoord

naaivoet 383, Brede blindzoomsteek, steeklengte 3. Vouw de rand van de stof om en leg deze vouw naar links onder de naaivoet. Aan de buitenkant kunt U een sierkoordje laten meelopen, die bij elke zesde steek, dus bij de blindsteek uitslag wordt vast genaaid. De kant van de stof wordt hierbij enigzins ingetrokken en vormt kleine schulpen.

Badstof

Naden in badstof kan men het beste met de genaaide zig-zagsteek afwerken. De omslag van de naad kan men tegen het werkstuk naaien met een doorgaande steek. Dat doet men als volgt: Het kledingstuk met 1,5—2 c.m. brede naadomslagen in elkaar naaien. De randen van de omslag recht afknippen zodat de stof niet rafelt. De naad openvouwen en de randen op de stof vastnaaien met de genaaide zig-zagsteek. Hoewel het stiksel door de stof gaat is dit bijna onzichtbaar en de binnenkant ziet er netjes uit.

U kunt deze naad ook nog versterken: Als de naad genaaid en af gewerkt is zoals boven beschreven, draait U het kledingstuk om en naait aan de goede kant midden over de eerste naad een tweede met de genaaide zig-zagsteek.

Zeer soepel maar niet zo sterk als de vorige naad is de volgende. De naadomslagen op elkaar leggen (markering op markering) en de randen met de genaaide zig-zagsteek vastnaaien, een naad van de goede zijde van de stof, een naad van de verkeerde zijde van de stof. Deze methode is zeer geschikt voor schouderaden en voor het aan-naaien van kragen, enz.

Moet men badstof zomen, dan is het voldoende de zoom éénmaal om te vouwen en de rand met de genaaide zig-zagsteek vast te naaien. De zoom is dan soepel en plooibaar. Hetzelfde kan men doen met hals- en armopeningen. De kanten eenvoudig naar binnen vouwen en met de genaaide zig-zagsteek vast naaien.

Ritssluitingen innaaien

Ritssluiting onder de linkerkant van de split.

De split op de machine met grote steken en losse bovenspanning dicht rijgen. Aan de bovenkant een paar c.m. openlaten. Het ritsluiting-voetje 989 links van de naald aanbrengen. De achterste naad-omslag 2 m.m. van de rijgnaad omvouwen en aan de rechterkant van de ritssluiting van onderen naar boven vast naaien. De ritssluiting moet van het begin af gesloten zijn. Een paar c.m. voor het einde van de naad stoppen met de naald in de stof, het voetje lichten, de ritssluiting openen zodat de schuiver achter de naald komt, het voetje laten zakken en de naad afmaken.

Het voetje omdraaien, zodat het rechts van de naald komt te staan. Het werkstuk omdraaien en de andere kant van de ritssluiting aan de goede kant vast naaien. Onder met een dwarsnaad beginnen en van onderen naar boven naaien. De rijgnaad verwijderen.

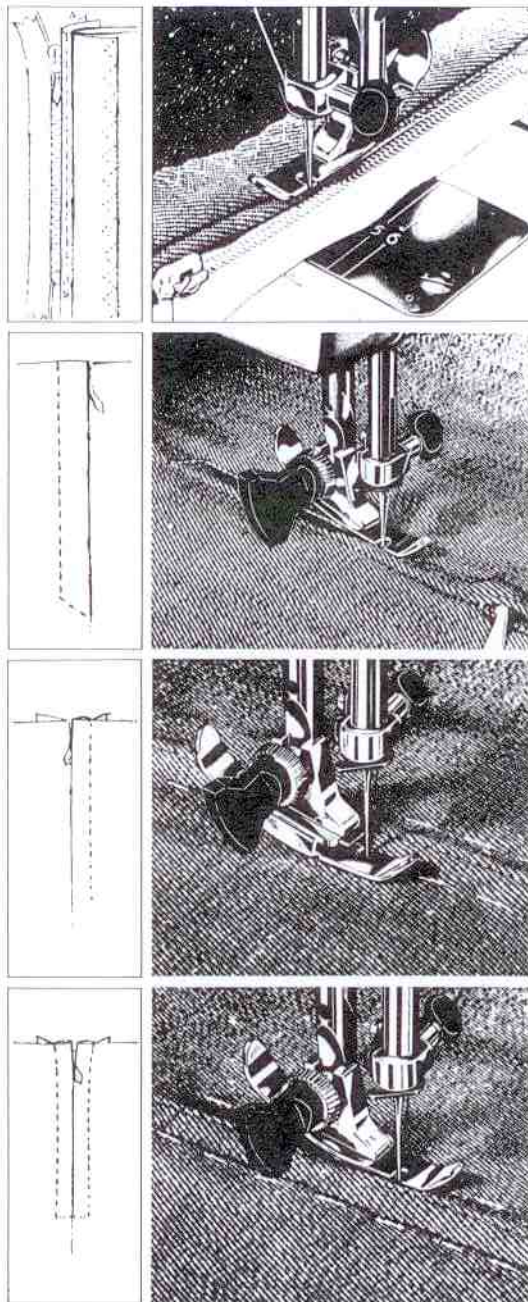
Ritssluiting midden onder het split.

Het split op de machine met grote steken en losse bovenspanning dicht rijgen. Aan de bovenkant een paar c.m. openlaten. De naad open persen en de ritssluiting met de hand onder de naad rijgen. Het ritsluiting-voetje links van de naald aanbrengen. Naai eerst de linkerkant van onderen naar boven. De ritsluiting moet van het begin af gesloten zijn.

Een paar c.m. voor het einde van de naad stoppen met de naald in de stof, het voetje lichten, de ritssluiting openen zodat de schuiver achter de naald komt, het voetje laten zakken en de naad afmaken.

Het voetje omdraaien, zodat het rechts van de naald komt te staan. Onder met een dwarsnaad, die beide naden verbindt, beginnen.

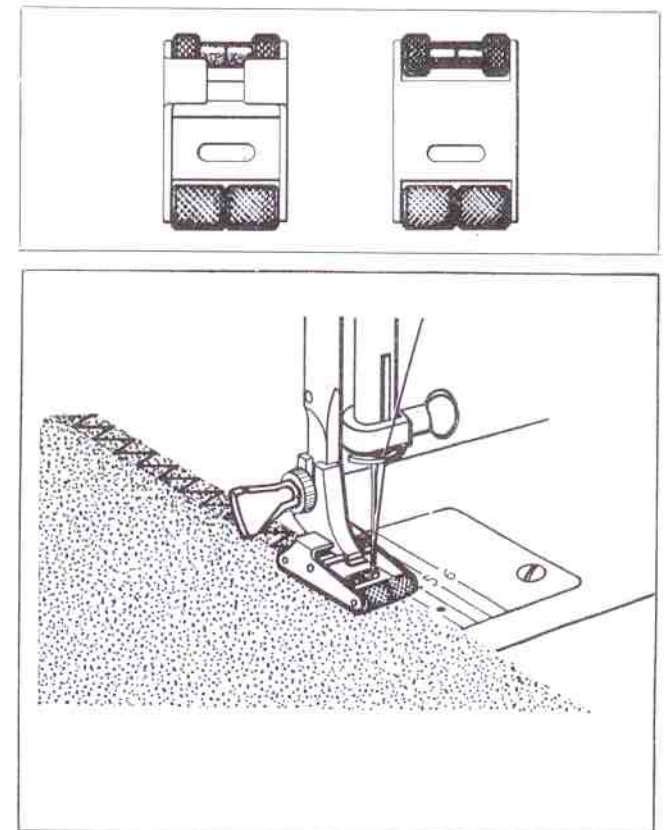
De rechterkant op dezelfde manier als de linkerkant naaien. De rijgnaad verwijderen.

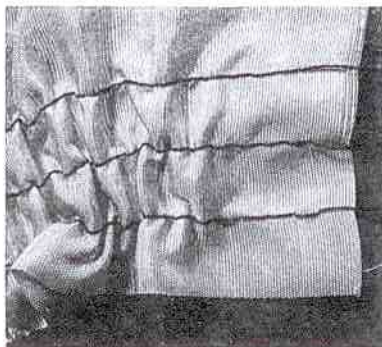

Rolvoet

De rolvoet 901 is geschikt voor grof gebreide stoffen, voor bepaalde jersey en stretch stoffen, voor kunststoffen en imitatie leder.

De gegroefde rollen transporteren deze stoffen beter.

1e manier:

Rimpelen

naaivoet 383, bovendraad naaizijde of katoen 60, onderdraad katoen 40, losse bovenspanning.

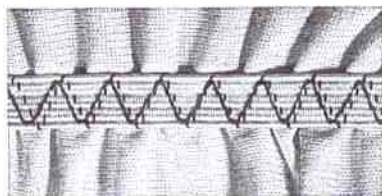
De stof die moet worden gerimpeld wordt met een rechte steek genaaid. Eventueel meerdere naden naast elkaar naaien. Door de onderdraden strak te houden kan de stof tot de gewenste breedte langs deze draden gerimpeld worden. Daarna worden onder- en bovendraad geknoopt.

2e manier:

Rimpelvoet 1—655 (extra toebehoren), steeklengte 4—5.

Een normale naad naaien. Door het model van de voet rimpelt de stof vanzelf. Moet de gerimpelde stof tegelijkertijd op een strook of band worden genaaid, dan moet deze strook (band) door de gleuf in de voet mee lopen.

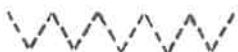
3e manier:

Rimpelen met **elastiek**.

naaivoet 383, genaaide zig-zagsteek steeklengte 2.

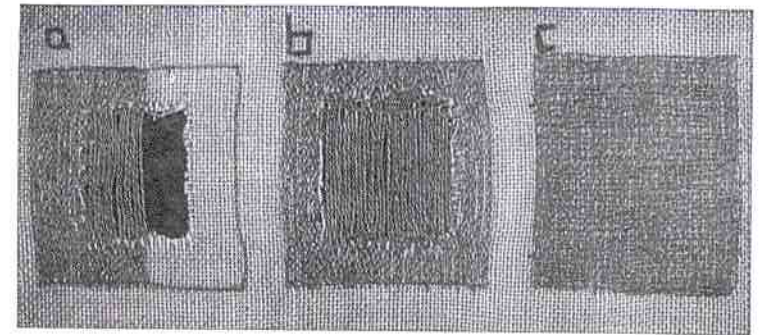
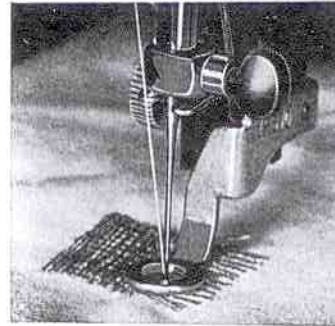
Het elastiek wordt op de achterzijde van de stof genaaid, terwijl het elastiek uitgerekt wordt. Hoe meer het elastiek uitgerekt wordt, des te meer rimpelt de stof.

Eventueel van te voren op een monsterlap een proef maken om te weten hoeveel het elastiek moet worden uitgerekt.

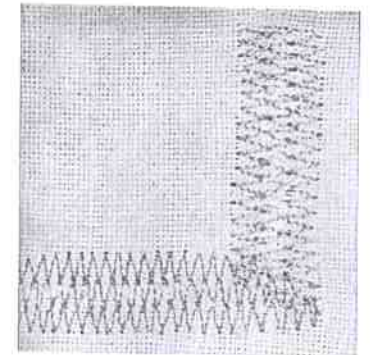

Stoppen

Universeel stopvoet 682 zodanig aanbrengen, dat de hefboom boven de naaldklem ligt en bij elke steek wordt opgelicht (zie foto). De beschadigde plaats in het weefsel vierkant uitknippen

en met een rechte steek omnaaien (afb. a). Nu de transporteur verzinken, (naald in middenstand op de rechte steek laten staan), en de stof met beide handen strak spannen. De stof gelijkmatig heen en weer bewegen en dicht tegen elkaar gelegen rijen steken naaien. (afb. b). Als het gat helemaal met rijen steken is bedekt, wordt de stof van voren naar achteren en terug bewogen zodat weer dicht tegen elkaar gelegen rijen steken worden genaaid. (afb. c). Om de stof niet te laten rimpelen tijdens het stoppen, kan men deze in een borduurring spannen, nodig is het echter niet bij het gebruik van de universeel stopvoet. Voor het stoppen van tricot, naaigaren 50 of 60 en naald 70 of 80 gebruiken.

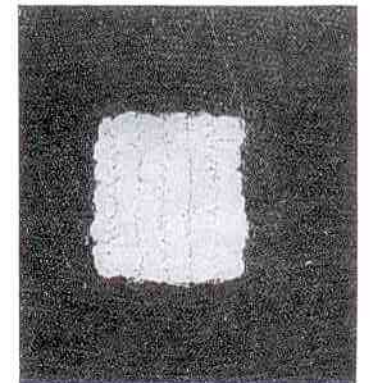
Scheuren dichtnaaien

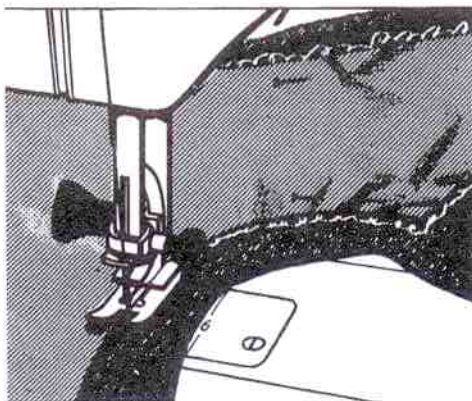
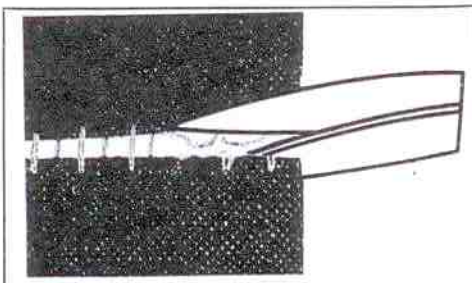
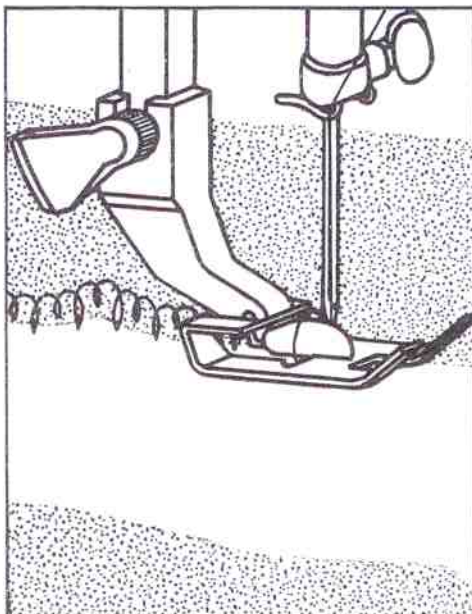
naalvoet 383, grote zig-zagsteek of genaaide zig-zagsteek. steeklengte tussen 0 en 1. Bij het dichtnaaien van een scheur moet men vooral opletten dat de randen van de scheur tegen elkaar liggen. De scheur wordt met meerdere evenwijdige naden dicht genaaid (zie afb.). Opletten dat de naden in elkaar grijpen. Is de scheur rafelig dan wordt aan de onderkant een stukje andere stof meegenaaaid, de dicht genaaide scheur wordt daardoor sterker.

Stoppen met wol, verstellen van gebreide goederen

Stopvoet 682, rechte steek, steeklengte 0, transporteur verzonken.

1e bewerking: De wollen draad wordt door het geleide-oog in de stopvoet geregen en met een paar steken op het werkstuk vast genaaid. U begint nu te naaien terwijl U het werkstuk met de wollen draad van links naar rechts en terug beweegt. De wollen draad wordt steeds aan weerszijde van het gat met een paar steken vast gezet. De wollen draden dicht tegen elkaar leggen tot het hele gat overdekt is.

2e bewerking: Is het gat met wollen draden overdekt, dan naait U met de genaaide zig-zagsteek dwars over de wollen draden, zodat deze niet meer kunnen verschuiven.

Rijgen

Dikwijls wordt bij het naaien van kledingstukken, enz de onderdelen met een rijgnaad samen genaaid voor het passen.

Hiervoor wordt de doorslagvoet 931 (extra toebehoren) gebruikt.

De bovenspanning wordt helemaal vastgedraaid, zodat er lussen aan de bovenkant van de stof komen.

Men gebruikt de smalle zig-zagsteek, een grote steeklengte en plaatst de naald in middenstand.

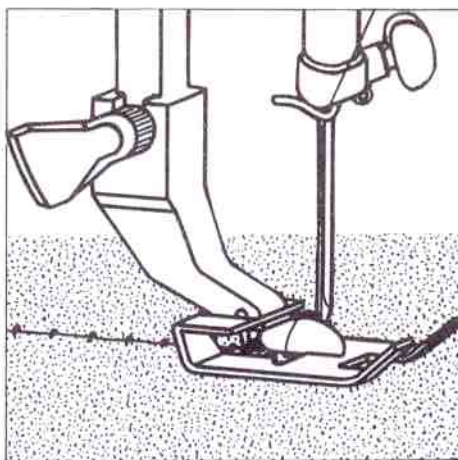
Zo krijgt U een rijgnaad, die gemakkelijk worden losgetornd.

Doorslaan

Doorslagvoet 931 (extra toebehoren), brede zig-zagsteek, steeklengte ca. 5.

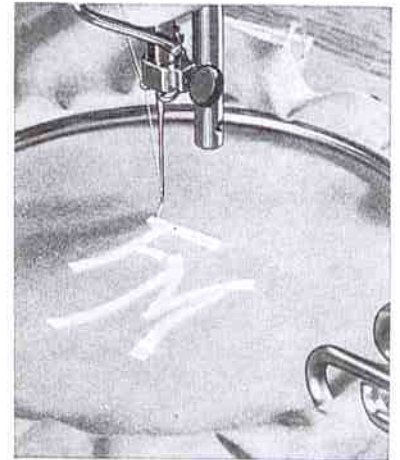
De bovenspanning loszetten zodat er aan de bovenkant van het stiksel lussen worden gevormd. Na beëindiging van het wek niet vergeten de spanning in de oorspronkelijke stand terug te zetten. Bij het begin van de naad de draden zijdelings onder de voet leggen.

Met de doorslagvoet kunt U een patroon gemakkelijk op twee lagen stof overbrengen. Leg de stof dubbel (goede kanten tegen elkaar) en hecht de stof en het patroon samen, zodat ze niet t. o. z. elkaar kunnen verschuiven. Bij het naaien vormen zich grote lussen, die tussen de twee van elkaar getrokken lagen stof worden doorgeknipt. In elke laag stof blijven draadresten achter, die het patroon nauwkeurig weergeven (zie afb.).

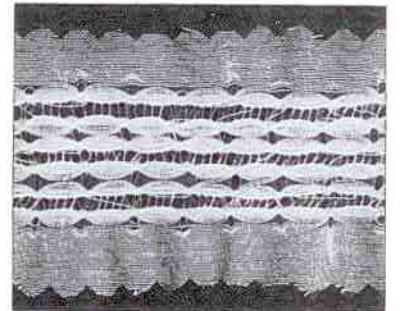
Monogrammen

Al naar gelang de stevigheid van de stof worden de monogrammen met of zonder behulp van een borduurring (extra toebehoren) genaaid. Bij dunne stoffen wordt het monogram eerst op de stof getekend en daarna in een borduurring gespannen. Garen 40-60, zig-zag breedte aangepast aan de grootte van het monogram. De transporteur wordt verzonken, de naaivoet afgenomen, de stof onder naald gebracht en de persvoethefboom omlaag gezet. Door het handwiel een slag te draaien wordt de onderdraad opgehaald. Terwijl beide draden worden vast gehouden, laat men de machine langzaam draaien en verschuift de stof zodat de naald de tekening volgt. Hoe gelijkmatiger de stof verschoven wordt, des te mooier wordt het monogram. Bij dikke stoffen wordt de stof tussen beide handen gespannen en wordt de universeel-stopvoet 682 gebruikt. Op deze manier kunnen ook decoratieve figuren worden genaaid.

Applicaties

Voet 395 (extra toebehoren), smalle zig-zagsteek, steeklengte 1,5. De tekening wordt op de achterkant van de stof overgebracht en de stof die voor de applicatie moet dienen op de goede kant van de stof geregen. Met een kleine rechte steek wordt langs de tekening genaaid. De rijgsteek wordt uitgetrokken en met een puntig schaartje de uitstekende randen van de applicatiestof weggeknipt. De randen worden vervolgens met een korte zig-zagsteek overgenaaid.

Open zomen

naaivoet 383, zwaardnaald, middelste zig-zagsteek of een nuttige of siersteek, steeklengte 2-3.

Open zomen kunnen alleen in hiervoor geschikte stoffen worden gemaakt, b. v. organza. Met de zwaardnaald wordt de eerste naad genaaid. De zwaardnaald duwt de weefsel-draden uiteen en bundelt ze samen. Aan het einde van de

naad wordt de naaivoet gelicht met de naald in de stof, de stof wordt gedraaid en er wordt nogmaals over de naad genaaid. Zo kunt U meerdere evenwijdige naden naast elkaar naaien.

Het effect wordt vergroot indien U in plaats van de zig-zagsteek een nuttige- of siersteek gebruikt.

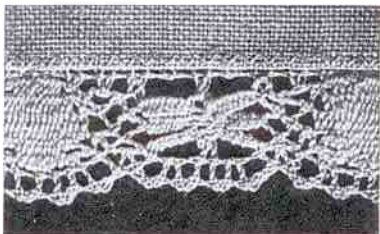
Kant inzetten

Naaivoet 383.

Het kant wordt in twee bewerkingen ingezet.

Eerst wordt het kant met een rechte steek op zijn plaats op de stof genaaid.

Vervolgens wordt de stof in het midden tussen de beide naden door geknipt, de randen omgeslagen en de randen van het kant met een smalle zig-zagsteek overgenaaid. Zo krijgt men een stevige en elastische verbinding. Tenslotte wordt de overblijvende stof dicht tegen de naad afgeknipt.

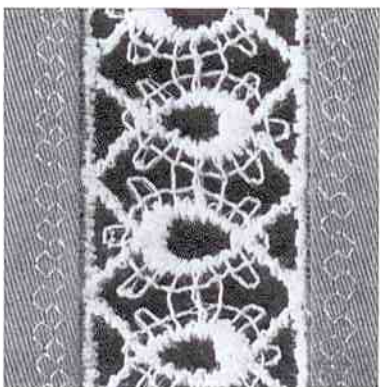
Kant aannaaien

Naaivoet 383, smalle zig-zagsteek, steeklengte 2-3.

Bij stevige stoffen wordt de rand 1 c.m. omgevouwen en de vouw ingestreken.

He kant wordt tegen de vouw gelegd en kant en stof met een zig-zagsteek samengenaaid.

Na het naaien wordt de overblijvende stof dicht tegen de naad afgeknipt.

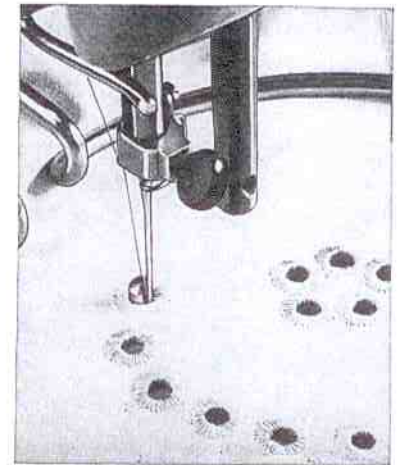

Vetergaatjes

De vetergat-plaatjes (extra toebehoren) zijn verkrijgbaar met verschillende tapdikten, zodat er kleinere of grotere vetergaatjes kunnen worden genaaid. Verder hebt U nodig een borduurring en een priem. De naaivoet wordt afgenomen en de transporteur verzonken. De naald wordt in de linker stand gezet en de zig-zagsteek op zijn grootste breedte. De plaatsen waar de vetergaatjes moeten komen worden op de stof afgetekend. De stof wordt in de borduurring gespannen en de vetergaatjes met de priem in de stof geprikt. Het vetergat-plaatje dat men nodig heeft wordt op de steekplaat gezet en de stof met een gaatje over de tap van het vetergatplaatje geschoven. Gebruik machine-garen 50. De bovenspanning wordt losser gezet, de persvoet-hefboom omlaag gezet en de onderdraad wordt opgehaald.

Terwijl men de onder- en de bovendraad vasthoud, naait men enkele steken, terwijl de borduurring rechtsom gedraaid wordt. De draadeinden worden afgeknipt en terwijl de machine snel loopt draait men de borduurring langzaam en regelmatig rond tot het vetergat geheel omzoomd is. Ten slotte wordt het stiksel met enkele rechte steken afgehecht.

Dubbel genaaide vetergaten (voor de stevigheid) naait men eerst met een smalle zig-zagsteek en daarna met een brede zig-zagsteek, terwijl de machine langzaam loopt en de borduurring snel gedraaid wordt.

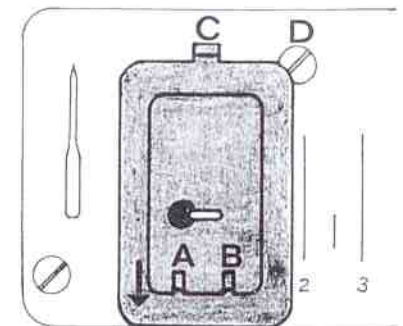

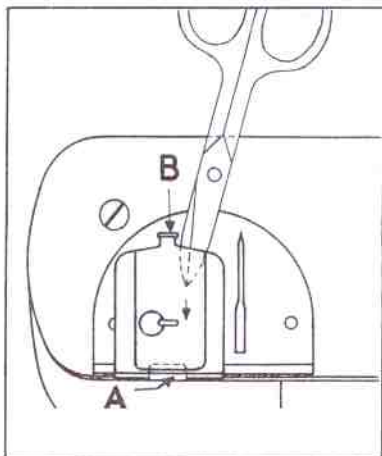
Het opzetten van de vetergatplaatjes.

Dit is bij alle modellen verschillend. Hier volgt de beschrijving:

vlakke machines:

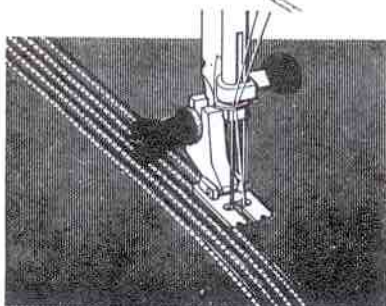
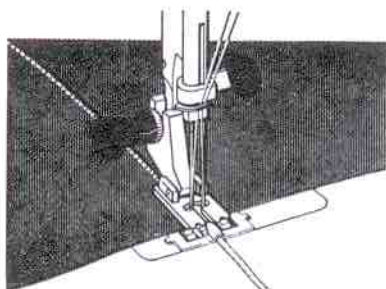
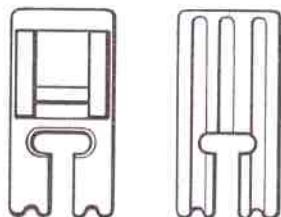
De transporteur wordt verzonken. Het speciaal voor de machine bestemde vetergatplaatje wordt met de lippen A en B (zie afb.) in de transporteur-gleuven in de steekplaat geschoven. Het vetergatplaatje wordt dan in de richting van de pijl geschoven en de achterlip C in de uitsparing in de steekplaat gedrukt. Wilt U het vetergatplaatje weer afnemen, dan licht U het met de punt van een schaar bij punt D op tot de lip C vrij komt. Het vetergatplaatje tegen de pijlrichting in verschuiven en afnemen.

Vrije-arm machines:

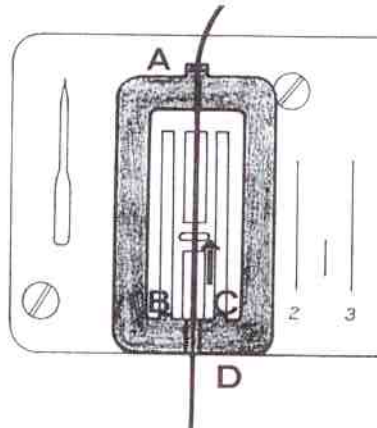
Lip A (zie afb.) onder de steekplaat schuiven en lip B in de uitsparing drukken. Om het te verwijderen, met een schaar optillen en naar voren verwijderen.

Biezen (extra toebehoren)

Een veel toegepaste versiering op blouses, jurken en jassen is de bies. De bies wordt op enkele stof met een tweeling-naald en twee bovendraden genaaid. Al onze machines zijn geschikt om biezen te naaien. Overal waar een dubbele geleiding aangebracht is, wordt elke draad apart ingeregen, b. v. de spannings-schijven, de draadaantrek-hefboom en de draad geleiders op de naaldklem. Opletten dat de draden bij het inrijgen niet verwarren. Al naar de stofdikte wordt een tweeling-naald met verschillende afstand tussen de naalden en een andere biezenvoet gebruikt. Om een mooie bies te krijgen gebruikt men een geleideplaatje waaronder men een inlegkoordje laat meelopen onder de stof. De bies wordt daardoor gevuld en stevig. Men gebruikt tweeling-naald 90 — 2,8 m.m., biezenvoet 389, rechte steek, steeklengte 3—4.

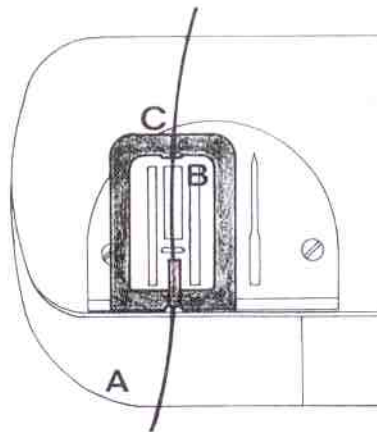
Het opzetten van het geleideplaatje (extra toebehoren),
is bij alle modellen verschillend.

Vlakke machines:

Lip A in de daarvoor bestemde opening steken en het geleideplaatje naar achteren schuiven tot de lippen B en C in de transporteur-gleuven in de steekplaat kunnen worden gedrukt. Om het geleideplaatje af te nemen, wordt deze bij punt D met de punt van een schaar opgelicht en naar voren geschoven.

Het geleide-plaatje heeft aan de onderkant een welving voor een juiste geleiding van het inlegkoordje.

Vrije-arm machines:

De lippen A worden van voren onder de steekplaat geschoven. Het geleideplaatje wordt dan in de richting van de pijl op de steekplaat gedrukt, zodat de lip B in de daarvoor bestemde opening valt.

Om het geleideplaatje af te nemen wordt deze bij punt C met de punt van een schaar opgelicht en naar voren geschoven.

Automatische siersteken

De in Uw machine gebouwde automatische nuttige- en siersteken kunnen alle gebruikt worden voor decoratief platsteek borduurwerk.

Naaivoet 383 of 512 (extra toebehoren).

Men schakelt de gewenste siersteek in zoals in de handleiding is beschreven en naait met een kleine steeklengte.

Door samenvoeging van verschillende, naast elkaar genaaide siersteken en door het naaien over kleurig band of galon kan men opvallende smalle en brede borduursels naaien.

Enige principiele raadgevingen:

Bij al het machine-borduurwerk moet de bovenspanning losser zijn dan de onderspanning, zodat de verknoping van de draden aan de onderkant van de stof komt te liggen. Dit kan men ook bereiken door de onderdraad één nummer dikker te nemen dan de bovendraad.

Voor het borduren zijn bijzonder geschikt machine- of stopgaren en de gemetaliseerde garens zoals goud- en zilver draad.

Siernaden met tweeling-naalden (extra toebehoren)

Verrassende effecten krijgt men als siernaden met een tweeling-naald worden genaaid.

Men kiest een tweeling-naald met een kleine afstand tussen de naalden (1,8 m.m.) en stel de steekbreedte zo smal in, dat bij de naalduitslag de naald niet op het voetje of de steekplaat stoot.

Sprekende effecten krijgt men als men twee kleuren garen combineert.

Knopen aannaaien

Neem de zool van de naaivoet af, leg de knoop op de stof en doe de persvoethefboom omlaag. De knoop wordt nu door de zoolhouder op zijn plaats gehouden. De transporteur wordt verzonken, de naald in de linker stand geplaatst en de steekbreedte gelijk gemaakt aan de afstand tussen de gaatjes in de knoop.

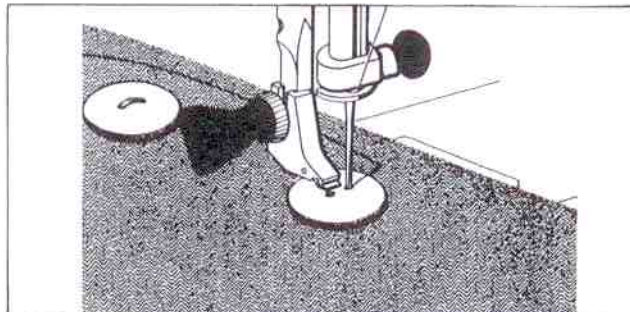
Met een moderne naaimachine kunnen alle 2-, 3-, of 4-gats knopen met een afstand niet groter dan 4 m.m. tussen de gaatjes worden aangenaaid.

De knoop wordt ter bestemder plaatse op de stof onder de voethouder gelegd, zodat de naald precies door de gaatjes naait. De benodigde steekbreedte vindt men door langzaam aan het handwiel te draaien en de steekbreedte bij te stellen.

Hebt U de juiste steekbreedte gevonden, dan naait U de knoop met 8—10 steken vast. Bij knopen met 4 gaatjes wordt de stof opgeschoven zodat de volgende gaatjes met de zelfde machineaafstelling kunnen worden genaaid.

Tenslotte hecht U het stiksel met enkele rechte steken af. Bent U klaar met knopen aannaaien, vergeet dan niet de transporteur weer in te schakelen.

Haken en ogen kunnen op de zelfde manier worden vast genaaid.

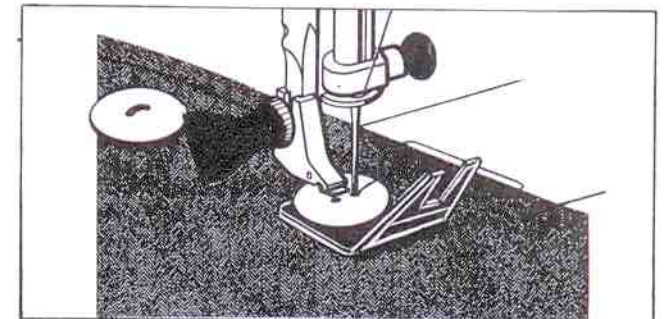
Knoopaanzet-hulpstuk

Dikwijls wordt de knoop op een "steel" aangenaaid zodat er ruimte tussen knoop en stof komt.

Hiervoor wordt het hulpstuk 732 (extra toebehoren) gebruikt.

De dunne kant wordt gebruikt voor het aannaaien van knopen op dunne stof, de dikke kant voor knopen op dikke stof. Markeer de plaats waar de knoop moet zitten, leg de stof onder de voethouder zonder de persvoethefboom omlaag te doen. Leg het knoopaanzet-hulpstuk op de stof (zie afb.) zodat de markering midden in de uitsparing is te zien.

Leg nu de knoop op het hulpstuk en doe de persvoethefboom omlaag. De knoop wordt verder vast genaaid zoals boven beschreven.

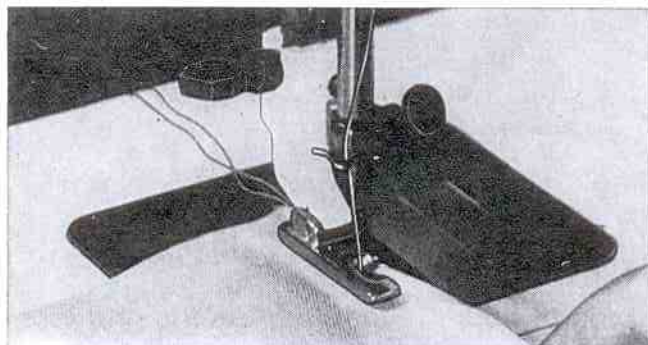

Zomen

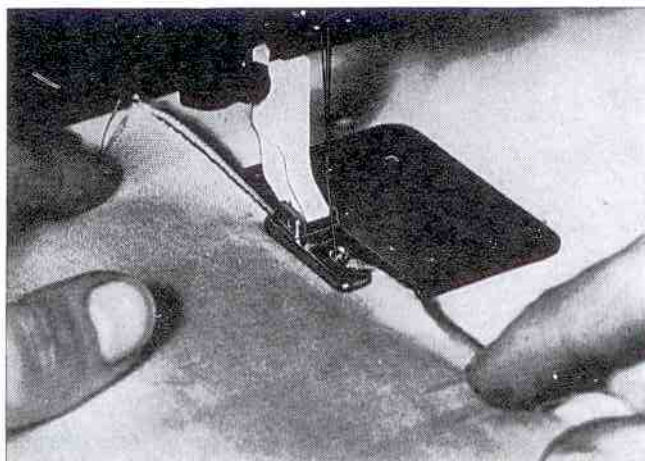

Zoomvoet (extra toebehoren):

Deze is bruikbaar als U lange zomen in niet al te dikke stof moet naaien. Er bestaan zoomvoeten voor 2 m.m. (384) en 5 m.m. (385) brede zomen, alsook voor een 2 m.m. brede rolzoom (387) en een 3 m.m. brede schulpzoom (386).

De kanten die gezoomd zullen worden moeten recht geknipt en zonder franje zijn. Vouw de kanten twee maal om, voor de 5 m.m. zoomvoet eerst 4 m.m. en daarna 5 m.m. Deze vouwen behoeft u slechts in het begin van de zoom te leggen, daarna neemt de zoomvoet het vouwen over. Leg de gevouwen zoom onder de zoomvoet en naai

een paar steken. Vervolgens de zoomvoet lichten en de stof aan de draden in de spiraal van de zoomvoet trekken. De stof zo vast houden als op de afbeelding wordt getoond en de machine de stof zelf laten transporteren, zonder helpen of afremmen. Als de stof uit de zoomvoet dreigt te lopen, de stof een weinig naar rechts sturen. Loopt er te veel stof in de zoomvoet, de stof naar links sturen.

Rolzoom-voet 387 (extra toebehoren). Inplaats van de stof in het begin in te vouwen, wordt deze wat opgerold en direct in de zoomvoet geleid. Deze zoom wordt met zig-zagsteekbreedte 3, steeklengte 2,5 genaaid. Erop letten dat de naald geheel over de zoom gaat. Een strakke bovenspanning moet worden gebruikt.

Schulpzoom-voet 386 (extra toebehoren) wordt met een zig-zagsteek en een strakke bovenspanning genaaid. Dunne stoffen zijn het meest geschikt voor de schulpzoom.

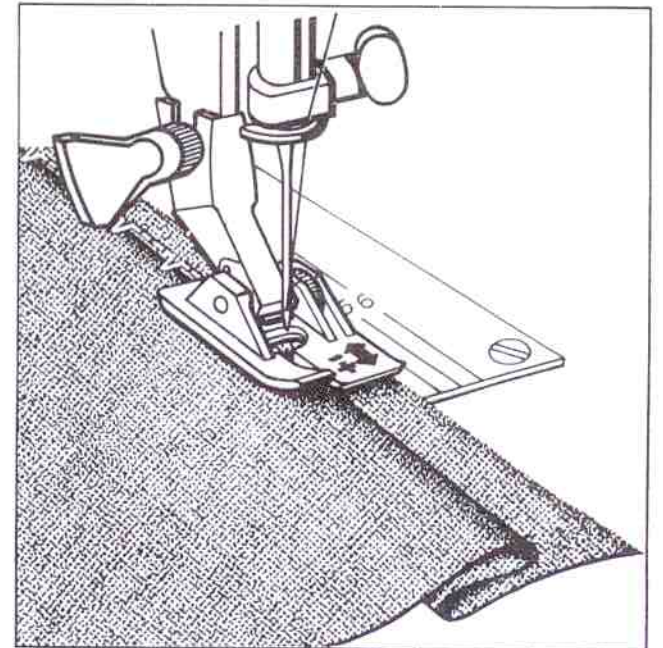
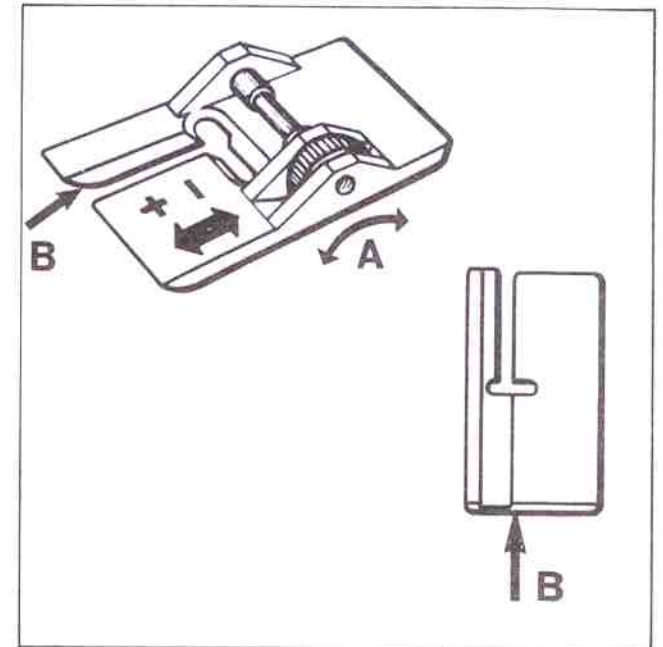
Aan de hoeken kan met de zoomvoet alleen worden gekeerd in dunne stoffen. Als de eerste zijde klaar is, het werkstuk van de machine nemen, de tweede zijde vouwen zoals beschreven, maar het hoekje afknippen zodat deze niet te dik wordt.

Blindzoom

In de apparaten-lade vindt U de naaivoet 331 voor het blindzomen, die op de zelfde wijze als de gewone naaivoet op de machine wordt gezet. Daar de verschillende stoffen ongelijk van dikte zijn, kan de naaivoet naar twee kanten worden verschoven, zodat de geleider B onder de voet ingesteld kan worden naar de dikte van de stof. Door verdraaien van het wieltje A verandert de stand van de naaivoet aan de voethouder. (voorwaarts +, achterwaarts —).

Naait U een dunne stof, dan draait U het wieltje naar —. Naait U een dikke stof, dan draait U het wieltje naar +. Probeer eerst de juiste afstelling op een proeflapje. Om de blindzoom te naaien wordt de stof gevouwen als op de afbeelding is aangegeven. Er moet zorgvuldig op worden gelet dat de omgevouwen stofkant langs de geleider B loopt.

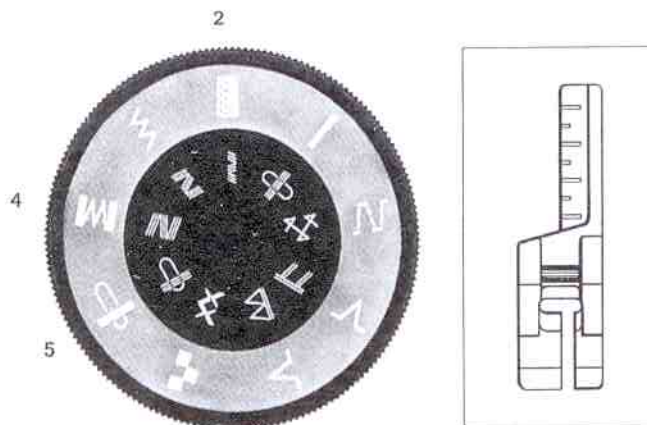
Met de blindzoom worden o. a. rokken zodanig gezoomd, dat de naad op de voorkant van de stof niet te zien is. De naad bestaat uit enkele kleine rechte steken en grote zig-zagsteken.

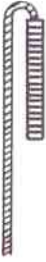

Knoopsgaten naaien

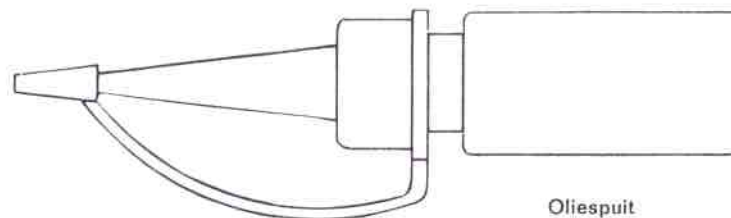
Gebruik naaivoet 371, steeklengte afhankelijk van de stof 0,5—1,5 (knoopsgatsymbool) machine- borduurgaren 50—60 of naaizijde.

Het knoopsgat wordt mooier en in dunne stoffen sterker, als U een inlegkoordje laat mee lopen. Deze wordt in de rechter uitsparing in de zool van de naaivoet gelegd.

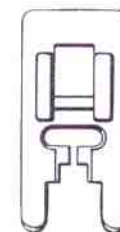

Met prog. 2 wordt de eerste cordon genaaid. 1	Aan het einde hiervan stoppen met de naald rechts in de stof, de voet lichten en de stof in de richting van de wijzers van de klok draaien. Het inlegkoordje moet om de naald komen te liggen. Het voetje laten zakken en de naald omhoog draaien. 2	Met prog. 4 nu 4—5 steken naaien waarbij de stof wordt vastgehouden om de trens niet te dik te maken. 3
Stoppen met de naald omhoog en met prog. 2 de tweede cordon naaien. 4	Aan het einde hiervan stoppen met de naald omhoog en met prog. 4 nogmaals 4—5 steken voor de tweede trens naaien, stof vasthouden. 5	Dan weer stoppen met de naald omhoog en met prog. 5 enkele afhechtsteken naaien. Tenslotte het inlegkoordje afknippen en het knoopsgat met het tornmesje opensnijden. 6

Bij Uw nieuwe naaimachine word het volgende geleverd:

Oliespuit

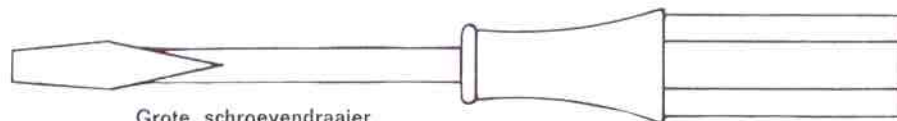

Naaivoet 383

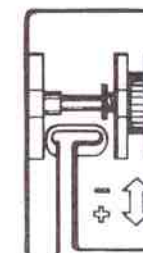
Knoops-
gatenvoet
371

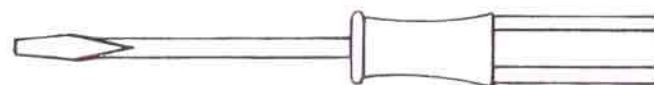
Tornmesje voor het opensnijden van
knoopsgaten en tornen van naden

Grote schroevendraaier

Blindzoomvoet
331

Kleine schroevendraaier

5 spoeltjes

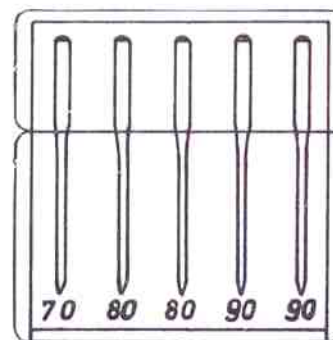

voor
vrije-arm modellen
Nr. 330/252

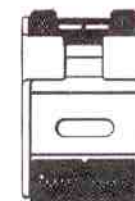

voor vlakke en
portable modellen
Nr. 1/260

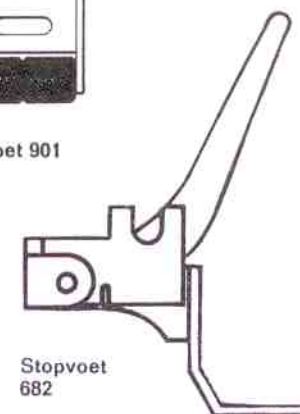
1 sortering naalden 130/705

Ritssluitingvoet 989

Rolvoet 901

Stopvoet
682